

لزوم پیگیری حقوق دولتی معادن

رحیمی، نماینده مردم شهرستان های سقز و بانه در مجلس شورای اسلامی بر پیگیری جدی مسئولان در راستای پرداخت حقوق دولتی معادن در استان کردستان تاکید کرد. بهزاد رحیمی در گفتگو با بازار ضمن اشاره به ظرفیت های بالای معدنی در استان کردستان، گفت: بهره برداری از این ظرفیت ها در راستای کمک به توسعه استان یکی از نیازهای لازم و ضروری است.

روزگار معدن

شناسایی معادن آهرم رشد اقتصادی

زهره الهیان، یکی از مهمترین مباحث ارائه شده در این دیدار را شناسایی ظرفیت های معدنی در کشور توسط سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور عنوان کرد و افزود: این ظرفیت ها بایستی بیشتر شناسایی شود تا به فعالان حوزه معدن ارائه شود و بخش خصوصی نیز به سرمایه گذاری در این حوزه بپردازد.

«روزگار معدن» وضعیت صادرات مواد خام معدنی را بررسی کرد:

روایت یک تصمیم

عکس: مهدی کاوه ای

یادداشت ها

تکرار مکررات در صنعت زغال سنگ	۲
ریسک بالا در فعالیت های معدنی	۳
چالش های صنایع سیمان از جنس مازوت است	۴
آینده روشن صنعت نسوز	۶
عملکرد دولت ها باعث بحران گاز شد	۷
بازاری ارزنده به نام بورس	۸
آینده درخشان در انتظار فولاد	۲
صنعت باز یافت در حاشیه	۶

تبرهای روز

Fire Truck

1929C

کامیون ۱۹۲۹ آمیکو با کاربری آتشنشانی
تحولی در مهندسی ساخت کاربری

www.amicoir.com
info@amicoir.com

دفتر مرکزی: تهران، جاده مخصوص کرج، کیلومتر شش، گروه صنعتی آمیکو
تلفن: ۰۲۱-۴۸۰۱۹ • ۰۲۱-۴۴۵۶۶۳۳۲/۹

هشتمین نمایشگاه بین المللی معدن صنایع معدنی ماشین آلات راه سازی و تجهیزات وابسته کرمان

۱۹ تا ۲۲ خرداد ۱۴۰۳
ساعت ۱۵/۳۰ تا ۲۱/۳۰

8

Kerman
9-12 JUNE 2024
Kerman International Exhibition Of Mine Mining, Mining Industries Mineral Processing and Related Equipment

مراسم افتتاحیه
۱۹ خرداد ماه ۱۴۰۳
نمایشگاه بین المللی جنوب شرق کرمان

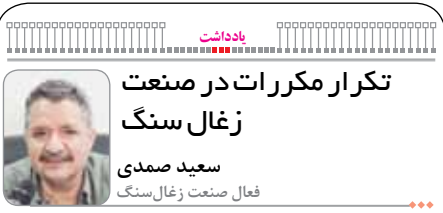
مجری: شرکت نمایشگاهی توسعه تجارت آرآت
دارنده گرید طلایی در برگزاری نمایشگاه از سازمان صمت استان کرمان

جهت ثبت نام و رزرو
غرفه با شماره
۰۲۱۹۱۳۰۵۹۱۰ و
۰۳۴۹۱۰۱۵۹۱۰ تماس
حاصل فرمایید

ARATTAEXPO.IR

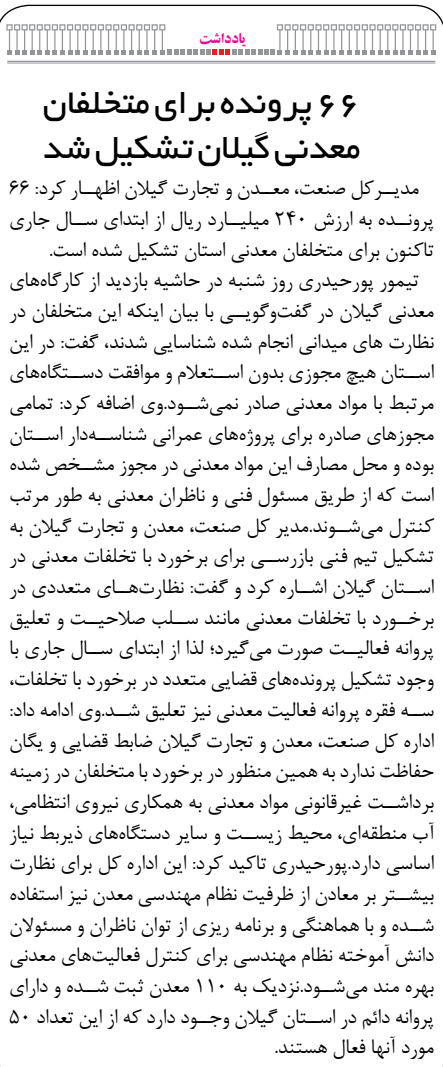

ذخایر زمین‌شناسی زغال‌سنگ در کشور ما حدود ۱۲ میلیارد تن برآورد می‌شود. به این ترتیب، امکان تأمین نیاز کشور به زغال‌سنگ از منابع داخلی وجود دارد. مصرف کنسانتره زغال‌سنگ در کشور نیز سالانه حدود ۳٫۵ میلیون تن برآورد می‌شود. بااین‌وجود، در سال‌های اخیر شاهد افت تولید این محصول معدنی بوده‌ایم. هم‌زمان هیچ اقدام سازنده‌ای برای ارتقای تولید و توسعه برداشت از ذخایر زغال‌سنگ کشور اجرایی نشده است. از این‌رو بخشی از نیاز کشور به این محصول با تکیه بر واردات انجام می‌گیرد.درحال حاضر واردات بدون منطق زغال‌سنگ با نرخ ۳برابر بهای این محصول در بازار داخلی، یکی از بزرگ‌ترین چالش‌های پیش‌روی فعالان صنعت زغال‌سنگ است. زغال‌سنگ تولیدشده در کشور با نرخ تکلیفی یا دستوری به‌فروش می‌رسد. متأسفانه در شرایطی که هزینه تولید این محصول تحت‌تاثیر تورم و سایر پارامترهای اقتصادی در روز بیش از قبل افزایش می‌یابد، هیچ امکانی برای تعدیل نرخ آن متناسب با شاخص‌های اقتصادی وجود ندارد. در چنین فضایی رغبت معدنکاران به سرمایه‌گذاری در این بخش کاهش می‌یابد و در نتیجه از میزان تولید این محصول هر سال کاسته خواهد شد.با افت تولید زغال، واردات به گزینه اصلی تأمین نیاز کشور به زغال‌سنگ بدل خواهد شد. سال گذشته، بخش بزرگی از نیاز کشور به زغال‌سنگ از طریق واردات تأمین شده که به‌منزله خروج قابل‌توجه ارز از کشور است. ارزشی واردات زغال‌سنگ به کشور در سال گذشته حدود ۸۰۰ میلیون دلار برآورد می‌شود که رقم قابل‌توجهی است و نباید به‌سادگی از کنار آن گذشت.

متوسط بهای زغال‌سنگ داخلی سال گذشته به‌ازای هر تن ۴ میلیون تومان بود، در حالی که متوسط بهای زغال‌سنگ وارداتی ۱۶ میلیون تومان به‌ازای هر تن گزارش شده است. همین تفاوت نرخ، حکایت از آن دارد که دیگر تولید زغال‌سنگ در کشور صرفه اقتصادی ندارد. یعنی واحدهای تولید زغال‌سنگ از مرحله سوددهی خارج می‌شوند و حتی بسیاری از آنها در رده واحدهای زیانده قرار می‌گیرند و ناچار خواهند بود که نسبت‌گو کار خود را تعطیل کنند. این تعطیلی به‌منزله از دست رفتن موقعیت‌های شغلی متعددی به‌ویژه در مناطق محروم و کمتر توسعه‌یافته کشور است. به‌این ترتیب، باید اذعان کرد که فشار قابل‌توجهی به اقتصاد ما تحمیل خواهد شد.کاهش سودآوری یک کسب‌وکار بر نوسازی و بازسازی تجهیزات آن، مکاتیزه کردن معادن و… تاثیر منفی خواهد داشت. در مواردی این افت سودآوری حتی زمینه کاهش توجه به شاخص‌های ایمنی را هم فراهم می‌کند. بنابراین تجدیدنظر در فرآیند قیمت‌گذاری و سرکوب قیمتی زغال‌سنگ ضرورتی است که منافع کشور، تولیدکننده، فعالان بخش تولید و حتی اقتصاد ایران را به‌دنبال دارد.زغال‌سنگ با مارک‌ها و مشخصات مختلف تولید می‌شود. ترکیبی از انواع مشخصات زغال‌سنگ و انجام فرآیند متالورژی به تولید یک منتهی می‌شود. تفاوت بهای زغال‌سنگ‌های متفاوت در بازار جهانی حداکثر به ۳۵ درصد می‌رسد. در حالی که نرخ زغال‌سنگ وارداتی به ایران ۴۰۰ درصد گران‌تر از بهای محصولی است که در بازار داخل تولید می‌شود. بنابراین، نباید به بیانه واهی کیفیت، تابع سودآوری این صنعت و تعطیلی واحدهای فعال در این بخش شد.وزارت صمت در طول سال‌های گذشته با اقدامات گوناگون از تولید محصولات مختلف داخلی حمایت کرده است. همان‌طور که شاهد فروش خودر، ازمو، خیانتی و… با کیفیت پایین و نرخ به‌مراتب بالاتر از بهای فروش واقعی این محصولات در بازار داخلی بوده‌ایم. این دست حمایت‌ها در سایر صنایع همچون فولادسازی نیز جریان دارد. اما هیچ مکانی از نرخ زغال‌سنگ نمی‌شود و حتی مانع می‌شود از مسیری از قیمت‌سازی نرخ آن نیز تراشیده می‌شود، چراکه این محصول به‌عنوان ماده اولیه تولید فولاد شناخته می‌شود. دولت هم به‌دنبال کاهش هزینه تمام‌شده تولید فولاد یا حمایت از این صنعت به هر بهایی است.اما این سیاست برای مدت زمان طولانی نتیجه‌بخش نیست، چراکه صنایع داخلی تعطیل می‌شوند و فولادسازی داخلی نیز ناگزیر به واردات خواهد بود. باتوجه به ظرفیت‌های این صنعت، چنانچه نرخ واقعی شود، در یک بازه چندساله، میزان تولید زغال بیشتر می‌شود و نیاز بازار داخل را تأمین خواهد کرد.

اخبار

محققان یکی از شرکت‌های دانش‌بنیان موفق به ساخت دستگاه حفاری هیدرولیک شدند که توانایی نمونه‌برداری تا عمق یک هزار متری را دارد. مرتضی صدقیان کاشی، مدیرعامل این شرکت در خصوص محصولات تولیدی این مجموعه و کاربرد آن‌ها، بیان کرد: دستگاه تولیدی ما در حوزه حفاری هیدرولیک است که در معادن به کار می‌رود. در فعالیت‌های مربوط به معدن ابتدا اکتشافات انجام می‌شود و پس از اینکه مشخص شد در چه عمقی از زمین، چه محصول و مواد معدنی وجود دارد، کار معدن آغاز می‌شود. بر همین اساس ما دستگاهی را ساختیم که کار نمونه‌برداری از داخل زمین را انجام می‌دهد و این کار تا عمق یک هزار متری با دستگاه ما قابل انجام است.

وی در خصوص حجم اشتغال‌زایی مستقیم و غیرمستقیم ایجاد شده توسط این شرکت، تصریح کرد: آنچه مهم است، تکنولوژیک بودن فعالیت ماست که قبلا از خارج وارد می‌شد اما در حال حاضر ما آن را در ایران می‌سازیم که تا حدود زیادی باعث کاهش آرزبری می‌شود. در این کار نیروی انسانی به جهت اشتغال نیاز نیست و نگاه ما این است که این کار تکنولوژیک قبلا در خارج انجام می‌شده و حالا در کشور قابل انجام است.

مدیرعامل این شرکت دانش‌بنیان، بومی‌سازی این تکنولوژی در داخل کشور را بزرگ‌ترین دستاورد مجموعه خود دانست و گفت: این کار باارزش باعث شد که ما به عنوان یک شرکت دانش‌بنیان تلقی شویم. صدقیان کاشی در خصوص استفاده از حمایت‌های معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، اظهار داشت: حقیقت امر این است که هیچ حمایتی نیاز نداریم و از آن کارشناسان باور دارند که این اجلاس فرصتی را برای جمع‌آوری اطلاعات بازار در مورد آخرین روندها و فناوری‌های فولاد سبیز فراهم می‌کند. این رویداد از این رو برای صنعت فولاد مهم است که هدفش برجسته کردن مسیر به سوی آینده‌ای پایدار است.

صنعت فولاد به دلیل مصرف انرژی بالا و در نتیجه انتشار گازهای گلخانه‌ای موضوعی است که به دلیل افزایش درجه حرارت زمین نسه تنها مورد توجه دوستداران محیط‌زیست بلکه کل جهان قرار گرفته است. از جمله صنایعی که در این حوزه نقش پررنگی دارند صنایع فولادی هستند که این خصوص اجلاس جهانی پایداری فولاد برگزار شده است.

کارشناسان باور دارند که این اجلاس فرصتی را برای جمع‌آوری اطلاعات بازار در مورد آخرین روندها و فناوری‌های فولاد سبیز فراهم می‌کند. این رویداد از این رو برای صنعت فولاد مهم است که هدفش برجسته کردن مسیر به سوی آینده‌ای پایدار است.

صنعت فولاد به دلیل مصرف انرژی بالا و در نتیجه انتشار بالای دی‌اکسیدکربن به یکی از منابع عمده در گرمایش زمین و تغییرات اقلیمی تبدیل شده است، البته در این حوزه نوع کارخانه فولادسازی و مصرف انرژی آن هم مهم است و باید کارخانهای تأثیر دارد. به هر حال ازآنجا که تولید فولاد در جهان حدود ۷ تا ۹ درصد کربن دی‌اکسید در هوا منتشر می‌کند، در نتیجه صنایع و دولت‌ها برای رهایی از آلودگی محیط‌زیست، بحث تولید فولاد سبز را مطرح کرده‌اند.

ما هم باید بدانیم که مسیر آینده صنعت فولاد دنیا حرکت به سمت فولاد سبیز است و اگر از چالش‌های امروز عبور نکنیم سرمایه‌گذاری‌های انجام‌شده در گذشته در این صنعت محو می‌شود فناسنت. با توجه به اینکه ایران رتبه هفتم را در میان کشورهای تولیدکننده کربن دارد، انتظار می‌رود در کنفرانس جهانی تغییرات اقلیمی و دیگر کنفرانس‌های زیست‌محیطی، کشور تولیدکننده کربن باشد. در این خصوص کارشناسان باور دارند که باید دست بخش خصوصی را باز گذاشت تا بتواند در مسیر کاهش کربن از فندهای بین‌المللی استفاده کند.اجلاس جهانی پایداری فولاد ۲۰۲۴ که توسط Apex International برگزار شد از چهارشنبه ۱۷ ژانویه ۲۰۲۴ آغاز شده است. این رویداد برای صنعت فولاد مهم است، زیرا هدف آن برجسته کردن مسیر به سوی آینده‌ای پایدار است. این اجلاس فرصتی را برای جمع‌آوری اطلاعات بازار در مورد آخرین روندها و فناوری‌های فولاد سبیز فراهم می‌کند.در این اجلاس که با بیش از ۲۰ سخنران و ۳۰۰ شرکت‌کننده برگزار می‌شود موضوعات مختلفی از جمله نقشه راه کربن‌زدایی خصوصی دارد؟

به تازگی در نشست کمیسیون انرژی اتاق ایران بانکرینگ کمیسیون انرژی اتاق ایران با تأکید بر اینکه باید برای مقابله تغییر اقلیم به عنوان چالش دنیای صنعتی، از ظرفیت‌های داخلی و بین‌المللی استفاده شود، ظرفیت‌های کاهش کربن تشریح شده است. آرش نجفی رییس کمیسیون انرژی اتاق ایران گفت: با کاهش کربن می‌توانیم از ظرفیت‌ها و فندهای بین‌المللی استفاده کرده و آلاینده‌ها را در کشور کم کنیم. این مساله در دنیا به طور جدی مطرح است و باید با دنیا در حوزه هزینه کربن تعامل کنیم. کاهش کربن در ایران هزینه کمتری نسبت به کشورهای اروپایی دارد و باید از این ظرفیت‌ها بهره کافی ببریم. در این زمینه توافق‌هایی با فرانسه انجام داده‌ایم که در کنار آموزش، گواهی کاهش کربن داده شود و راهی به غیر از صرفه‌جویی نداریم.

حیدرضا صالحی نایبرئیس کمیسیون انرژی اتاق ایران گفت: تغییر اقلیم به عنوان یکی از چالش‌های دنیای صنعتی از موضوعات مهمی است که باید مقابله با آن در دستور کار جدی قرار گیرد. از طرفی ایران یکی از بزرگ‌ترین تولیدکننده‌های منان است که در گرمایش زمین اثر جدی دارد. تولید گاز فلر هم در ایران بسیار زیاد است که اثر جدی در آلودگی محیط‌زیست دارد. ایران رتبه هفتم را در میان کشورهای تولیدکننده کربن دارد. برای همین انتظار داریم در کنفرانس جهانی تغییرات اقلیمی COP ۲۹، کشور تأثیرگذاری داشته باشد. باید در اجلاس آینده حرفی برای گفتن داشته باشیم. صالحی گفت: باید زمینه‌های فعالیت برای بخش خصوصی فراهم شود، البته در کشور هم

باید کارهای زیادی انجام شود و تجارب همکاری و تعامل با دنیا برای بخش خصوصی تبیین شود، باید راه‌هایی که بخش خصوصی می‌تواند در مسیر کاهش کربن از فندهای بین‌المللی استفاده کند، مشخص و بررسی شود. کاظم کاشفی دبیرکل باشگاه صاحب‌نظران انرژی ایرانیان از بازار کربن و فرصت‌های این بازار برای بخش خصوصی گفت و موانع و چالش‌های این بازار را تشریح شد. دبیرکل باشگاه صاحب‌نظران انرژی ایرانیان تصریح کرد: در حوزه فناوری اقتصاد و این عرصه‌ای در حوزه کربن‌زدایی اتفاق افتاده و این تحقیقات در سطح پایلوت و تجاری رخ داده است. در حوزه کربن‌زدایی شرکت‌های متعددی طرح‌های مهم دارند. فعالیت‌های مبتنی بر هوش مصنوعی در حال رشد و تجاری‌سازی است و باید مکانیسم‌های مالی ابتکاری و تأمین سرمایه جهت انتقال از اقتصاد کلاسیک منابع و انرژی‌محور به اقتصاد سبیز کم‌کربن و فن‌آورانه در همه بخش‌های اقتصادی کشور ایجاد شود. دبیرکل باشگاه صاحب‌نظران انرژی ایرانیان گفت: بازار کربن و تجارت بازار در دنیا بسیار مهم است و از این حوزه هیچ سهمی نداریم. باید از سازمان محیط‌زیست و وزارت امور خارجه مطالبه‌گری کنیم.

از ارتقای بهره‌وری در صنعت، با استفاده از هیدرژن سبز
اخیرا وزیر صنعت، معدن و تجارت در رویداد بین‌المللی هیدرژن گفته است: ارتقای بهره‌وری در بخش صنعت و انرژی کشور با استفاده از فناوری‌های جدید مانند هیدرژن به ویژه هیدروژن سبز به روش‌های قابل‌توجه، شن و ماسه، سنگ نسوز، عباس علی‌آبادی در رویداد بین‌المللی هیدرژن

شناسایی معادن آهن رُشد اقتصادی

ارائه شده بود. این مقام مسئول ادامه داد: برای دریافت گزارش‌های این جنبیتی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور اعلام آمادگی کردیم و با رویکرد نظارتی مجلس با مسئولان و دستگاه‌های مختلف کشور رایزنی داشته باشیم تا تدابیر پیشگیرانه را لحاظ کنند و از زیات بابت تعامل باز است. نماینده مردم تهران، ری، شمیرانات، اسلامشهر و پردیس در مجلس شورای اسلامی ادامه داد: آنچه مسلم است سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور نیاز به نیروی متخصص خیره و جوان دارد و از وزارت علوم خواستاریم که منابع انسانی متخصص و توانمند را تربیت کند تا آینده این سازمان در این زمینه تأمین شود.

عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی افزود: نگاه به سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور با توجه به اهمیت آن بایستی نگاه مبتنی بر پیشرفت و توسعه باشد و منابع مالی و بودجه این سازمان هرچه تأمین بیشتر شود.

الهیان درباره عدم بهره‌برداری از گزارشات تهیه شد در سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور در دستگاه‌های ذی‌ربط و راهکار اجرایی پیش‌روی این دستگاه گفت: این موضوع حمایت مجلس شورای اسلامی را می‌طلبد و مجلس به عنوان یک دستگاه نظارتی می‌تواند از دستگاه‌های مختلف اجرایی و مسئولان وزارتخانه‌ها این مطالبه را داشته باشد و نسبت به اهمیت گزارشات فنی و کارشناسی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور هشدار دهد.

وی تأکید کرد: مجلس شورای اسلامی با توجه به قوه نظارتی خود از طریق کمیسیون‌های مختلف می‌تواند دستگاه‌های اجرایی را برای و بهره‌برداری از دستاوردها و مطالعات سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور بر خط کند تا در مورد مخاطراتطبیعی تدابیر پیشگیرانه داشته باشند.

بومی‌سازی دستگاه حفاری هیدرولیک در کشور

استفاده نکردیم. وظیفه ما این است از محل کار اکتشافات، نیازهای خود را تأمین کنیم و اعتقاد ما بر این است که نباید بار خود را روی دوش دولت بیندازیم. تنها درخواستی که از دولت داریم، این است که نخبگان این کار را به ما معرفی کنند تا آن‌ها را جذب کنیم؛ این کار برای مجموعه‌های دانش‌بنیان مانند ما و برای جوانان کشور بسیار خوب است.

وی در پایان در خصوص وجه تمایز این شرکت با سایر مجموعه‌های مشابه، خاطرنشان کرد: وجه تمایز ما این است زمانی که این دستگاه را می‌سازیم، تمام عیوب و نواقص کار را به راحتی تشخیص می‌دهیم و برطرف می‌کنیم. در واقع از آنجایی که هم‌زمان تولیدکننده و مصرف‌کننده این تجهیزات هستیم، بسیاری از مشکلاتی را که کاربر با آن برخورد دارد، شناسایی کرده و رفع می‌کنیم.

در اجلاس جهانی پایداری فولاد مطرح شد

آینده درخشان در انتظار فولاد

که در مرکز نمایش‌های بین‌المللی پردیس فنی و مهندسی شهید عباسپور دانشگاه شهید بهشتی برگزار شد، با ارائه سرفصلی درخصوص هیدرژن به اهمیت توسعه پایدار اشاره کرد و گفت: راهکار اساسی برای توسعه پایدار در اقتصاد هیدرژنی استفاده از هیدرژن سبزی یا حداقل هیدرژن آبی است.

وزیر صمت افزود: مشکل اصلی آن هزینه تولید، انتقال و ذخیره‌سازی این نوع هیدرژن بوده که بر پایه تولید برق تجدیدپذیر است. مصارف اصلی هیدرژن به عنوان یک حامل انرژی و نه منبع انرژی در سه بخش حمل‌ونقل، صنعت و ساختمان است.

وی با اشاره به موضوع هیدرژن در صنعت تأکید کرد: فرآیند فولادسازی به تنهایی بین ۶ تا ۷ درصد از کل گازهای گلخانه‌ای سراسر جهان را تولید می‌کند و حدود ۹۰ درصد از دی‌اکسیدکربن تولید شده در فرآیند فولادسازی ناشی از کوره‌ها و مصرف انرژی است، بنابراین استفاده از کوره‌های الکتریکی و تأمین برق آنها با روش‌های تجدیدپذیر و همچنین هیدرژن سبز برای کاهش سنگ‌آهن، راهکار اصلی است.

علی‌آبادی در ارتباط با اهمیت حرکت به سمت فولاد سبیز یادآور شد: روش‌های مختلفی برای کاهش تولید دی‌اکسیدکربن تولیدی در صنایع فولادی وجود دارد، ولسی بهترین راه از منظر زیست‌محیطی استفاده از هیدرژن سبز و کوره الکتریکی است.وی در خصوص تولید آلاینده‌گی در صنعت فولاد نیز افزود: در موضوع فولاد سبیز به دلیل واکنش‌های اکسایش و کاهش آب و نیتروژن مصرف انرژی است، بنابراین استفاده از کوره‌های الکتریکی مهم‌ترین چالش تولید فولاد سبیز بوده کرد: محدودیت در تولید برق تجدیدپذیر ارزان برای تولید هیدرژن سبز و همین‌طور کوره‌های الکتریکی مهم‌ترین چالش تولید فولاد سبیز بوده و به‌طور کلی حجم سرمایه‌گذاری در این بخش بسیار زیاد است.وی توضیح داد: از هیدرژن برای تولید فولاد سبیز استفاده می‌شود.علی‌آبادی با بیان اینکه هیدرژن در بخش‌های مختلف سیستم‌های انرژی ایغای نقش می‌کند، یادآور شد: مهم‌ترین رکن استفاده از هیدرژن اقتصاد است که بسیار متأثر از قیمت برق تولیدی و هزینه الکتروولتاژ (روش‌های تولید) است.وزیر صمت گفت: ازجمله مهم‌ترین راهبردها این حوزه‌های تمرکز وزارت صمت در اجرایی شدن این اهداف می‌توان به فرماندهی رشد تولید و بازآرایی حکمرانی دولتی مبتنی بر رشد تولید، تمرکز بر شرکت‌ها، بخش خصوصی، خوشه‌های صنعتی و تشکله‌ها، تحول دیجیتال، ارتقای فناوری دانش‌بنیانی (آمادگی برای انقلاب‌های صنعتی پیش‌رو) و تأمین مالی نوین (شرکت تأمین سرمایه، لیزینگ‌ها و صندوق‌ها) اشاره کرد.

سرمایه خفته در گلستان

رئیس کمیسیون صنایع، معدن و انرژی اتاق بازرگانی گرگان به سرمایه هفتکت معادن گلستان اشاره کرد و گفت: قطعا ارزش افزوده حاصل از فرآوری مواد معدنی، اقتصاد گلستان را تکان می‌دهد. ایسوز فردوسی در گفتگو با بازار اظهار کرد: ارزش افزوده، ایجاد اشتغال و افزایش درآمد‌های مالیاتی از جمله مزیت هایی است که سبب شده تا معادن از اهمیت بسیار زیادی در اقتصاد کشورها برخوردار باشند. رئیس کمیسیون صنایع، معدن و انرژی اتاق بازرگانی گرگان با بیان اینکه وجود معدن یکی از مهمترین سرمایه ها برای یک کشور محسوب می‌شود، افزود: استان گلستان در کنار ظرفیت های متعددی که دارد، معادن منحص به فردی داشته که در سطح کشور و یا حتی در سطح خاورمیانه بی نظیر است.وی گفت: خروجی معادن صدف کوهی تنها راهی دامداری ها شده و مورد فرآوری قرار نمی گیرد که این مسئله سهم ارزش افزوده این معادن را از استان دریغ می‌کند. وی با بیان اینکه معادن گلستان نیازمند مطالعات و تحقیقات علمی است، گفت: صدف کوهی در صنایعی از جمله داروسازی، مواد آرایشی و بهداشتی، کارخانه‌ها، نسیمان، کلبید و پرز و صنایع پپی وی سی کاربرد داشته که متأسفانه مغفول مانده است.فردوسی با تأکید به اینکه برخی از معادن استان گلستان آرزآوری و اشتغال بالایی به همراه خواهد داشت، بیان کرد: سرمایه گذاری در معدنی نظیر زغال سنگ، شن و ماسه، سنگ نسوز، آلومپوم، سیلیس، خاک رس، و غیره می‌تواند ارزش افزوده را برای استان به ارمغان بیاورد، وی با بیان اینکه بازار های خارجی به ظرفیت معادن کشور و استان چشم دوخته اند، تصریح کرد: فرآوری محصولات معدنی در گلستان باید بیش از پیش مورد توجه قرار گیرد.

رحیمی، نماینده مردم شهرستان های سقز و بانه در مجلس شورای اسلامی بر پیگیری جدی مسئولان در راستای پرداخت حقوق دولتی معادن در استان کردستان تأکید کرد.

بهژاد رحیمی در گفتگو با بازار ضمن اشاره به ظرفیت های بالای معدنی در استان کردستان، گفت: بهره برداری از این ظرفیت ها در راستای کمک به توسعه استان یکی از نیازهای لازم و ضروری است.

وی با اشاره به وجود قوانین مشخص و شفاف در راستای پرداخت حقوق دولتی معادن در کشور، اظهار کرد: پیگیری در راستای پرداخت حقوق دولتی معادن در استان و هزینه آن در راستای خدمت به مردم منطقه ضروری است.

نماینده مردم شهرستان های سقر و بانه در مجلس شورای اسلامی، خواستار اجرای

نماینده سقز و بانه در مجلس مطرح کرد:

لزوم پیگیری حقوق دولتی معادن

کامل ماده ۴۳ برنامه ششم توسعه مبنی بر پرداخت یک درصد فروش معادن به خزانه معین استان شد و افزود: اجرایی کردن این مصوبه باید به صورت جدی دنبال شود. وی ضمن تأکید بر جبران خسارت های احتمالی فعالیت های معادن در بخش های مختلف از جمله محیط زیست، افزود: هزینه درآمد های حاصل از ماده ۴۳ برنامه ششم توسعه در راستای جبران خسارت های زیست محیطی و زیرساختی محل بهره برداری معادن ضروری است.

رحیمی همچنین خواستار اجرای ماده۴۷ برنامه ششم مبنی بر بکارگیری افراد و شرکت های بومی در معادن شد و بیان کرد: بهره مندی معادن باید به خود مردم ساکن در منطقه برسد و نظارت بر اجرایی کردن این مهم نیز باید در اولویت قرار گیرد.

«روز گار معدن» وضعیت صادرات مواد خام معدنی را بررسی کرد:

روایت یک تصمیم

سنگ‌آهن مگنتیت در کشور با مشکلاتی روبرو است و حجم‌های روباز منابع قطعی و احتمالی سنگ‌آهن مگنتیت رو به پایان است و از آنجایی که در زمینه استخراج کانسارهای فلزی به روش زیرزمینی تجربه لازم و کافی را نداریم و به‌واسطه تحریم ماشین‌الات حمل‌کننده و بارکننده و تجهیزات موردنیاز برای استخراج زیرزمینی یا در دسترس نیست یا ورود آنها بسیار دشوار است، هرگونه مالیات یا تعرفه بر صادرات سنگ‌آهن مگنتیت‌دار کاملاً درست است. البته این کمبود علت دیگری هم دارد و نباید آن را تماماً به گردن تحریم انداخت. باید در بررسی علل این اتفاق به این موضوع هم توجه کنیم زمانی که در کشور ما معدنکاری آغاز شد، اصلاً به فکر آن نبودیم که در زمینه استخراج زیرزمینی هم فعالیت کنیم و بیش از ۷۵۹هزار تن مواد معدنی ۷۳۳میلیارد دلار بوده است، اما مقدار وزنی آن نیز اختلاف ۱۰هزار تنی یا سال جاری دارد. میزان وزنی صادرات معدنی کشور در بازه هفت‌ماهه ۱۴۰۱ برابر با ۲۵میلیون دلار بوده است و باعث شده است تا ارزش صادرات معدنی از ۲۶۲دلار در هر تن به ۲۰۷دلار در هر تن کاهش یابد. معنای مشخص این کاهش، رشد وزنی صادرات و کاهش ارزشی است که در نتیجه صادرات گیلدهایی با ارزش‌افزوده کمتر و مواد اولیه و نیمه‌خام رخ داده است.

در حالی که در برنامه هفتم توسعه رشد ۱۳درصدی بخش معدن پیش‌بینی شده است، نماینده مجلس در مصوبه‌ای دولت تا موظف کردند که نسبت به وضع عوارض کاهنده صادرات مواد خام و نیمه‌خام در طول زنجیره ارزش اقدام کند. یعنی از یک‌سو، کشور به ارز صادراتی حاصل از مواد معدنی و افزایش سهم معدن در جی‌دی‌پی نیاز دارد و از سوی دیگر، در برنامه چشم‌انداز هفتم توسعه، بر تکمیل زنجیره ارزش و جلوگیری از صادرات مواد خام و نیمه‌خام تأکید شده است و به این ترتیب، افزایش سهم صادرات اقتصادی کشور رو به کدام سو دارد. در گزارش امروز صمت، موضوع صادرات مواد معدنی و چالش‌های آن را محور قرار داده‌ایم و از امیربیزن پتربی و کامران وکیل، ۲ تن از کارشناسان و فعالان معدنی پرسیدیم که این موضوع را چگونه و از چه منظری می‌توان بررسی کرد.

امیر بیزن پتربی، کارشناس و فعال معدنی: اگر بخواهیم پاسخ این سوال را منصفانه و علمی بدهیم و دلایلی براساس شواهد فنی ارائه دهیم، نمی‌توانیم به یک پاسخ قطعی برسیم و حکم کلی صادر کنیم که این تصمیم به‌نفع بخش معدن است یا به‌ضرر آن. در واقع، آثار و نتایج این تصمیم نسبی است و باید براسای هر ماده معدنی به‌اینکه صورتی جداگانه موردبررسی قرار گیرد.بنا‌توجه به اینکه کشور ما از نظر تنوع موادمعدنی، میزان بیش از ۶۸ نوع ماده‌معدنی است، برای پاسخ به این سوال، باید هر ماده‌معدنی را به‌صورت جداگانه موردبررسی قرار داد. برای روشن‌تر شدن موضوع، به چند مثال عینی اشاره خواهیم کرد.

مشکل در تأمین سنگ آهن مگنتیت

به‌عنوان مثال، کشور در حال حاضر برای تأمین

گره مالیات‌ستانی دولت از بخش های مختلف اقتصادی کشور در حال کورت شدن است. اگرچه معادن و صنایع معدنی با افت فاحش ارزش هر واحد صادراتی خود از ۲۶۲دلار به ازای هر تن در سال ۱۴۰۱ به ۲۰۷دلار به ازای هر تن در سال ۱۴۰۲ مواجه شده‌اند. این روزها، توقف اخذ مالیات از صادرات به مطالعه فعالان معدنی بدل شده است. دریافت مالیات ۲درصدی از معادن و صنایع معدنی بابت صادرات مواد خام و نیمه‌خام که به عنوان عمده محصولات صادراتی این بخش اقتصادی کشور شناخته می‌شوند، موجب شده است تا معدن کاران بخش خصوصی صدای اعتراض خود در زمینه مالیات را بالاتر ببرند.

معادن و صنایع معدنی با سهم ۲۶.۲درصدی از

کل صادرات کشور، بخش قابل توجهی از بار آرزآوری کشور را به دوش می‌کشد. صادرات مواد اولیه و نیمه‌خام معدنی به‌واسطه فقدان دانش مکفی جهت

فرآوری و تولید ارزش‌افزوده بالا در میان کالاهای معدنی باعث شده است تا براساس آمار سازمان توسعه تجارت، میزان ارزش صادرات هفت‌ماهه معدن و صنایع معدنی با ۲۴۱میلیارد دلار و مقدار وزنی ۲۵میلیون و ۹۸۱هزار تن بآ کاهش ارزش واحد هر تن نسبت به مدت مشابه سال قبل مواجه شود. ارزش هر واحد صادراتی معدن و صنایع معدنی در هفت‌ماهه سال‌جاری برابر با ۲۰۷دلار بوده است و این در مقایسه با بازه زمانی مشابه سال گذشته، کاهش ۲۱درصدی را به خود دیده است. آمار مدت مشابه ۱۴۰۱ نشان می‌دهد که ارزش صادرات معدن و صنایع معدنی ۷۳۳میلیارد دلار بوده است، اما مقدار وزنی آن نیز اختلاف ۱۰هزار تنی یا سال جاری دارد. میزان وزنی صادرات معدنی کشور در بازه هفت‌ماهه ۱۴۰۱ برابر با ۲۵میلیون دلار بوده است و باعث شده است تا ارزش صادرات معدنی از ۲۶۲دلار در هر تن به ۲۰۷دلار در هر تن کاهش یابد. معنای مشخص این کاهش، رشد وزنی صادرات و کاهش ارزشی است که در نتیجه صادرات گیلدهایی با ارزش‌افزوده کمتر و مواد اولیه و نیمه‌خام رخ داده است.

در حالی که در برنامه هفتم توسعه رشد ۱۳درصدی بخش معدن پیش‌بینی شده است، نماینده مجلس در مصوبه‌ای دولت تا موظف کردند که نسبت به وضع عوارض کاهنده صادرات مواد خام و نیمه‌خام در طول زنجیره ارزش اقدام کند. یعنی از یک‌سو، کشور به ارز صادراتی حاصل از مواد معدنی و افزایش سهم معدن در جی‌دی‌پی نیاز دارد و از سوی دیگر، در برنامه چشم‌انداز هفتم توسعه، بر تکمیل زنجیره ارزش و جلوگیری از صادرات مواد خام و نیمه‌خام تأکید شده است و به این ترتیب، افزایش سهم صادرات اقتصادی کشور رو به کدام سو دارد. در گزارش امروز صمت، موضوع صادرات مواد معدنی و چالش‌های آن را محور قرار داده‌ایم و از امیربیزن پتربی و کامران وکیل، ۲ تن از کارشناسان و فعالان معدنی پرسیدیم که این موضوع را چگونه و از چه منظری می‌توان بررسی کرد.

امیر بیزن پتربی، کارشناس و فعال معدنی: اگر بخواهیم پاسخ این سوال را منصفانه و علمی بدهیم و دلایلی براساس شواهد فنی ارائه دهیم، نمی‌توانیم به یک پاسخ قطعی برسیم و حکم کلی صادر کنیم که این تصمیم به‌نفع بخش معدن است یا به‌ضرر آن. در واقع، آثار و نتایج این تصمیم نسبی است و باید براسای هر ماده معدنی به‌اینکه صورتی جداگانه موردبررسی قرار گیرد.بنا‌توجه به اینکه کشور ما از نظر تنوع موادمعدنی، میزان بیش از ۶۸ نوع ماده‌معدنی است، برای پاسخ به این سوال، باید هر ماده‌معدنی را به‌صورت جداگانه موردبررسی قرار داد. برای روشن‌تر شدن موضوع، به چند مثال عینی اشاره خواهیم کرد.

مشکل در تأمین سنگ آهن مگنتیت

به‌عنوان مثال، از صنعت فولاد از آنجایی که ما منابع گازی سرشاری در اختیار داریم و میزان

گزارش

نماینده سقز و بانه در مجلس مطرح کرد:

وی ضمن اشاره به فعالیت های عمرانی حاصل در درآمدهای حقوق دولتی معادن، افزود: در سال جاری مبلغ ۱۲۰ میلیارد تومان جهت ترمیم آسفالت جاده صاحب گلتهپه به طول ۲۰کیلومتر از محل یک عوارض وصول شده و بخشی از آن اجرا و به بهره برداری رسیده است.

نماینده مردم شهرستان های سقز و بانه در مجل شورای اسلامی گفت: از محل مسئولیت های اجتماعی معدن طلای قلقله، تاکنون آسفالت جاده روستای مازوجداره و بازسازی مسجد و مدرسه روستا انجام شده است.

وی به پیگیری های صورت گرفته در راستای تسریع در بهره برداری از شرکت طلای قلقله سقز اشاره کرد و گفت: شرکت مجری پروژه متعهد شده است تا آذر ماه ۱۴۰۳کارخانه طلای سقرا را با اشتغال بیش از ۵۰۰ نفر به بهره برداری برساند.

روز گار معدن» وضعیت صادرات مواد خام معدنی را بررسی کرد:

آلاینده نباشند و به طبیعت و محیطزیست آسیب وارد نیاورند و در نهایت فرآوری و تولید محصول نهایی هم آلایندگی چندانی نداشته باشد، عقل سلیم حکم می کند که تا انتهای زنجیره تولید را طی کنیم، اما بساز هم همه این اقدامات باید در راستای مطالعات تحلیل بازار قرار گیرد. بنابراین، تصمیم‌گیری در گرو دانستن این نکته است که آیا آنچه می‌خواهیم تولید کنیم، مزیت رقابتی در بازار خارجی دارد یا خیر؟ بنابراین چنان‌که گفته شد، باز هم به نکته اول بازمی‌گردیم که نمی‌توان یک قانون را به کل جدول مندیلهف تعمیم داد و قانون‌گذار و متولی بخش معدن باید به‌صورت موردی و منبع به منبع تصمیمات لازم را اتخاذ کنند و به موقع اجرا بگذار.

هر چه کمتر، بهتر

کامران وکیل، کارشناس و فعال معدنی: به‌گمان من، هیچ فعال معدنی با لئو معافیت مالیاتی و وضع عوارض ۲ درصدی بر صادرات مشکلی ندارد. مشکل اصلی اینجاست که دولت مالیات، عوارض، حقوق دولتی و دیگر مبالغی که با عناوین گوناگون از فعالان اقتصادی می‌ستانند را در جای درست خود هزینه نمی‌کند. برای مثال، در زمینه مواد معدنی علاوه بر مالیات، حقوق دولتی هم وجود دارد که مرتباً هم رو به افزایش است. اگر در واقع این‌س وجود اخذشده، صرف ارائه خدمت به مردم جامعه یا برای توسعه بخش معدن هزینه شود، هیچ مخالفتی را بر نمی‌انگیزد، ام‌ا همان‌طور که گفته شد، اصل مشکل و گرفتاری در این بخش این است که متأسفانه با سوءمدیریت این هزینه‌ها این است که متأسفانه با سوءمدیریت این هزینه‌ها در جای درست و محلی که قانون مشخص کرده است، هزینه نمی‌شود.برای بیان منظور درست مانند آن است که حقوق زیادی به کارگزاری ناکارآمد پرداخت شود، اما اگر همین میزان حقوق به نیروی کارآمدی پرداخت کنم که برای مجموعه مفید است، به کسی یا آن مخالفت می‌کند؟ از اساس فعالیت اقتصادی باگبارگیری نیروی کار مبرز است. متأسفانه در برخی سیاست‌های اقتصادی، تأمین‌اجتماعی، توزیع ثروت و… به درستی عمل نمی‌کند. بنابراین برخی با تکیه بر این استدلال از پرداخت مالیات ظفره می‌روند.

روال طبیعی و منطقی این است که وقتی در کشور برنامه‌های بلندمدتی از سوی دولت اعلام می‌شود و می‌گویند تصمیم داریم در دهه آینده به این شیوه سیاست‌گذاری کنیم، فعال اقتصادی و سرمایه‌گذاری و صاحب کارخانجات تولیدی می‌تواند برنامه‌ریزی کند و سازگار فعالیت خود را با برنامه‌های بلندمدتی دولت کند. به این ترتیب، تصور کنید کارخانه‌ای براساس یک توجیه فنی و اقتصادی شکل می‌گیرد و کار را آغاز می‌کند. اما در کشور ما طی این مدت بارها و بارها قوانین تغییر می‌کند، تورم افزایش می‌یابد و به‌طورکلی فضای اقتصاد، قوانین شناخته می‌شود و این حرف موانع تولید نباید در دوره مشخصی، هزینه جدیدی به واحدهای اقتصادی تحمیل شود، اما از زمان تصویب این‌س قانون تا امروز، انواع و اقسام مالیات و عوارض و هزینه‌تراشی‌های دیگر برای فعالان اقتصادی تعریف شده است، بدون اینکه بازگشتی داشته باشند. به‌طبع این شیوه در زمینه امنیت سرمایه‌گذاری و توسعه فعالیت اثر دارد.

مالک می‌تواند چند نادره که با استناد به آن دقیقاً بگوییم این یک مورد چقدر اثر دارد یا در زنجیره چه تغییراتی ایجاد می‌کند یا… فقط می‌توانیم بگوییم که ایران در میان کشورهای دنیا به‌عنوان کشوری فاقد ثبات قانونی شناخته می‌شود و این از نظر جذب سرمایه‌گذار داخلی و خارجی و پیشبرد طرح‌های توسعه‌ای مقدراری وقفه ایجاد می‌کند و چسبا برخی را از ادامه این مسیر منصرف کند.

کلام آخر

باتوجه به آنچه در متن گزارش خواندید، تکمیل زنجیره ارزش باید به‌شکل درست و دقیق تعریف شود و باید بدانیم فرآیند فرآوری تا کجا سوده‌ی دارد و آن را مبنا قرار دهیم.

۲۰ بهمن ۱۴۰۲ • ۱۰ اردیبه ۱۴۴۵ • ۲۲ ژانویه ۲۰۲۴ • دوشنبه
سال ششم • شماره ۱۳۲۹

روزگار معدن

پایه‌گذاری

ریسک بالا در

فعالیت‌های معدنی

آرش ابراهیم‌آبادی

استاد دانشگاه در رشته معدن

اصول و مبنایی کارآفرینی در زمینه معدن و صنایع وابسته با دیگر بخش‌های صنعتی و اقتصادی با هم مشابهت دارد. به‌عنوان مثال، تحقق رشد اقتصادی و ارتقای اقتصاد بازار از طریق تولید محصولات یا ارائه خدمات جدید، اشتغالزایی و ایجاد فرصت‌های کاری متفاوت، تبدیل افراد و کارکنان ساده به پرسنل آموزش‌دیده و ماهر و معرفی این افراد به صنایع بزرگ‌تر و تخصصی‌تر، ارتقای بهره‌وری و اثربخشی تولید از طریق بهره‌گیری از تکنیک‌ها و فناوری‌های نوین.

از دیگر شباهت‌ها، رشد خلاقیت و فناوری است که در این زمینه می‌توانیم به پیاده‌سازی و اجرای روش‌های تحقیق و توسعه (R&D)، در تولید محصول، حل مسائل و مشکلاتی که تا امروز لاینحل مانده‌اند و بهبود کیفیت فعالیت افراد اشاره کنیم.

تغییرات اجتماعی شباهت دیگری است و در این زمینه می‌توان به تغییر و بهبود روش‌های سنتی و مرسوم فعلی و جایگزینی شیوه‌های قدیمی با تکنولوژی‌های مدرن اشاره کرد.

اما یکی از مهم‌ترین تفاوت‌ها معدن با سایر بخش‌ها بحث **Capital Cost** یا هزینه سرمایه‌گذاری اولیه بالا است. یکی دیگر از تفاوت‌ها ریسک بالای فعالیت معدنی است.

در فعالیت‌های کارآفرینانه درجاتی از ریسک را باید پذیرفت، اما درباره فعالیت‌های معدنی، ریسک بسیار بالا است.

از طرف دیگر، عدم قطعیت زیادی در فرآیند معدنکاری وجود دارد و به‌عنوان مثال، عدم قطعیت عیار، قیمت، زمین‌شناسی و امثال آن باشد که همه ارتباط نزدیکی با ریسک‌ها هم دارند که آنها را می‌توان مهم‌ترین تفاوت‌های کارآفرینی در حوزه معدن با دیگر حوزه‌ها بدانیم. فعالیت معدن در ابتدا با معدنکاری یا فرآیند پی‌جویی و اکتشاف ماده معدنی و ارزیابی و تخمین ذخیره شروع می‌شود.

در مرحله بعد، معدنکاری و استخراج مواد معدنی مطرح می‌شود و پس از آن مرحله فرآوری مواد معدنی است و در نهایت، مرحله بستن و بازسازی معدن مطرح می‌شود.

در هر یک از این مراحل اگر روش‌های فناورانه و نوآورانه‌ای به کار گرفته شود، می‌تواند وارد حوزه کارآفرینی شود.

با این شرح، کارآفرینی در حوزه معدن می‌تواند مشابه یک فعالیت استراتژی باشد.اگر بخواهیم کارآفرینی در حوزه معدن را به‌طورخاص تعریف کنیم، باید ابتدا آن را به چند بخش تقسیم کنیم؛ نخستین بخش الهام‌پذیری است.

در این مرحله باید کارآفرین جست‌وجوی ذهنی داشته باشد تا در جایی که دیگران از آن غافل هستند، سود را تشخیص دهد.

در مرحله بعد، باید ایده‌ای نوآورانه داشته باشد و رگه‌های سود را در آن تشخیص دهد. برای مثال مواردی بوده است که فردی یک معدن متروکه را با سرمایه اندکی در اختیار می‌گیرد و بعد مشخص می‌شود که ذخیره دیگری را در آنجا یافته است و به این ترتیب، سود سرشاری را به‌دست می‌آورد.

در مرحله بعد، یادگیری مهارت‌های بی‌جویی و ایجاد

هدف‌های بعدی برای مهارت‌های کشفایی است. اگر فردی بتواند مهارت‌های خود را در این زمینه ارتقا بدهد و بداند که کجاها باید کارهای اکتشافی بعدی را انجام دهد، خود نوعی فعالیت کارآفرینانه است و اگر بتواند این دانش را به دیگران منتقل کند، فعالیتی بسیار ارزنده انجام داده است. کارآفرین معدن در این حوزه باید درباره محل شروع فعالیت خود تصمیم‌گیری کند که این مهارت به‌شرط داشتن دانش و تجربه حاصل می‌شود.

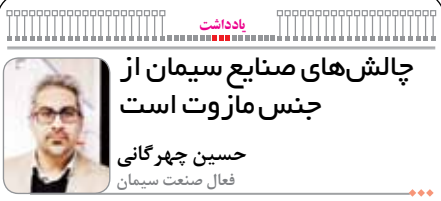
اگر این توانایی‌ها و مهارت‌ها آموزش داده شود، می‌تواند ارزش کارآفرینی بالایی داشته باشد.فعالیت معدنی در مرحله شروع هم می‌تواند وارد حوزه کارآفرینی شود.

به‌عبارت دیگر، حفاری اکتشافی یکی از مهم‌ترین مراحل کارآفرینی معدنی است و تأیید یافته‌های اولیه اکتشافی با انجام عملیات حفاری گام مهمی در این زمینه است. البته این مرحله به‌سبب هزینه‌بر است و هم ریسک بالایی دارد، اما در نهایت همین عملیات است که کانی‌زایی اقتصادی را مشخص می‌کند و به‌نوعی آزمون نهایی برای تأیید ایده‌ها و پیش‌بینی‌ها است.

به‌عبارت دیگر، برای کارآفرینی باید ایده و پیش‌بینی داشت و با کارهای اکتشافی می‌توان ایده‌ها و پیش‌بینی‌ها را محک زد.

موضوع دیگر، بررسی فنی و اقتصادی است که می‌تواند وارد حوزه کارآفرینی شود، یعنی با ایجاد ارتباط میان یافته‌ها و داده‌های جمع‌آوری‌شده، اقتصادی بودن طرح‌های معدنی موردمطالعه قسار گیرد که به آن مطالعات پیش امکان‌سنجی گفته می‌شود تا در ادامه کار به طراحی، برنامه‌ریزی و اجرای معدن برسد.

به‌طورخلاصه در تمام مراحل فعالیت معدن از اکتشاف گرفته تا استخراج و فرآوری ذوب و پالایش، پیاده‌سازی روش‌های نوین و مانند آن، می‌توان کارآفرینی کرد و از آنجایی که افراد زیادی می‌توانند در هر یک از این مراحل مشغول کار شوند، از منظر اشتغالزایی هم حائزاهمیت است. در مرحله بازآرایی و عرضه محصول نهایی به بازار هم، می‌توان به ایده‌های نوآورانه اندیشید، زیرا یکی از مراحل مهم فعالیت‌های معدنی و نقطه پایانی کارآفرینی معدنی است. استفاده از فناوری‌های نوین در بخش فرآوری، افزایش راندمان، بازیابی مواد معدنی و نهایت، عرضه محصولات با عیار و کیفیت بهتر می‌تواند فروش معدنی را بالا ببرد و این خود می‌تواند زمینه‌ای برای کارآفرینی در حوزه معدن فراهم کند و برند شرکت معدنی را در بازار ارتقا دهد.

چالش‌های صنایع سیمان از جنس مازوت است

حسین چهرگالی
فصل صنعت سیمان

از آذر امسال شاهد بروز محدودیت در تامین گاز صنایع کشور بودیم، این محدودیت گریبان تولید سیمان را هم گرفت، در نتیجه صنایع سیمانی کشور به‌ناچار از سوخت جایگزین یا مازوت استفاده می‌کنند. البته برخی واحدهای سیمانی که در مجاورت شهرهای همچون اصفهان و تهران قرار دارند، اجازه استفاده از مازوت را ندارند. بر این اساس، بخشی از نیاز این واحدها به گاز همچنان تامین می‌شود تا تولید آنها ادامه یابد. هزینه تولید سیمان با مازوت در قیاس با گاز به‌شدت بالاتر است، تا جایی که برخی واحدهای سیمانی کشور ترجیح داده‌اند، بخش پخت خود را متوقف کنند. شرکت پخش فرآورده‌های نفتی، مازوت را در اختیار صنایع قرار نمی‌دهد و واحدهای تولیدی ناچار هستند این سوخت را تا محل کارخانه حمل کنند. انتظار می‌رود مازوت در مخازن سوخت منطقه‌ای تحویل صنعتگران شود، اما نه تنها این خواسته محقق نمی‌شود، بلکه ما را به پالایشگاه‌های بسیار دور ارجاع می‌دهند. این در حالی است که هزینه تامین مازوت از فاصله طولانی به‌شدت بالا است. برای تولید هر تن کلینکر حدود ۱۰۰ لیتر مازوت یا ۱۰۰ مترمکعب گاز مصرف می‌شود، بنابراین چنانچه واحد سیمانی برای حمل هر لیتر مازوت هزار تومان هزینه حمل بدهد، ۱۰۰ هزار تومان نرخ تمام‌شدن آن را بیشتر خواهد شد. همین حال، مازوت تحویلی برخی پالایشگاه‌ها، کیفیت لازم را ندارد و همین موضوع مصرف مازوت ما را افزایش می‌دهد. البته شرکت پخش فرآورده‌های نفتی اصرار دارد که این مازوت ارزش حرارتی بالاتری دارد، اما مصرف این سوخت، افت تولید حدود ۱۰ درصدی را به‌دنبال خواهد داشت. با آنکه انگشت اتهام الودگی هوا به‌سمت صنایع سیمان هم گرفته می‌شود، باید این ادعا را رد کرد. صنعت سیمان با سایر صنایع مصرف‌کننده سیمان تفاوت دارد. در فرآیند تولید سیمان، بخش الودگی مازوت جذب فرآیند تولید این محصول می‌شود. اکسید گوگرد و سایر ناخالصی‌های موجود در مازوت در تله تشکیل کلینکر می‌افتند و به‌این ترتیب، از میزان آلایندگی این صنعت به‌شدت کاسته خواهد شد. البته گاز سوخت پاک است، پس استفاده از گاز ارجح است، اما قطع گاز تصمیم صنعتگران صنعت و به‌نفع آنها نیست. کشور ما در سال‌های اخیر در ماه‌های سرد سال با افزایش مصرف گاز بخش خانگی یا محدودیت جدی در تامین گاز کشور روبه‌رو شده است. در ادامه، مصرف کنندگان سیمان به‌سمت استفاده از نفت جایگزین، هدایت می‌شوند. این سوخت جایگزین در صنعت سیمان، نفت کوره یا مازوت است. انتظار می‌رود در چنین شرایطی که صنعت سیمان ناچار به تغییر سوخت تولید خود است و مجبور به تامین تجهیزاتی همچون مخزن خیره‌سازی، پمپ فشار بالا و... را تامین و وزارت نفت فرآیند تامین سوخت را تسهیل کند. در حقیقت، صنعت با استفاده سوخت جایگزین برای گذر از بحران گاز به کمک کشور می‌آید، اما در عمل با ساز کارهایی که ترتیب داده می‌شود، این تولیدکنندگان سیمان را روز شوارتر از قبل فولاد شدد. باتوجه به اجبار صنعت سیمان به استفاده از سوخت جایگزین انتظار می‌رود که هزینه مضافی به این صنعت تحمیل نشود و خسارت‌های ناشی از کمبود گاز به واحدهای تولیدی تولید سیمان نداشته باشد. باید تاکید کرد که ساز کارهای تحویل مازوت یا صدور حواله بسیار پیچیده و دشوار است و صنعت سیمان با این مشکلاتی مواجه می‌کند. اخذ انواع تضامین از صنایع باوجود پیگیری‌های فعالان صنعت سیمان، ادامه دارد. این تولیدکنندگان ناگزیر همین‌ها هستند برای خرید مازوت با نرخ فوب خلیج فارس، چک صیادی بپردازند. هزینه یادشده بسیار قابل توجه است. در گذشته نیز، تضامین دیگری از ما گرفته شده است. از اساس ناوگان حملی که بتواند مازوت مورد نیاز صنعت سیمان را در ماه‌های سرد سال به‌طور کامل تامین کند، وجود ندارد. شرکت پخش پالایش نیز همکاری لازم برای تامین مازوت از مخازن منطقه‌ای را ندارد. همین موضوع نیز برخی واحدهای سیمانی را به مرز کاهش تولید یا حتی توقف آن می‌کشاند. کیفیت پایین مازوت حاصلی از همچنین الودگی این سوخت در مسیر حمل، چالش دیگری است که روند فعالیت ما را تحت تاثیر قرار می‌دهد، اما در نهایت تمام مسئولیت این خرید برعهده خریداران است. از مجموع موارد یادشده، می‌توان این‌طور نتیجه گرفت که تامین سوخت جایگزین صنعت سیمان در سال‌های اخیر، به چالشی جدی برای فعالان صنعتی تبدیل شده است.

معدن و صنایع معدنی

حال زار بازار میلگرد صادراتی ایران

صادراتی چین قیمت پایین‌تری دارد با این حال تقاضا برای آن بالا نیست. فعالان بازارهای داخلی عقیده دارند تقاضا برای میلگرد از نیمه اردیبهشت ماه کاهش پیدا کرد و اکنون در سطح پایینی ارزیابی می‌شود. بعضی از آنها بازار را نیمه تعطیل می‌دانند. در بازارهای صادراتی نیز دو عامل افزایش عرضه و کاهش تقاضا با ریزش قیمت میلگرد همراه بود. پس از محدودیت توزیع برق در فصل تابستان عرضه میلگرد به بازارهای صادراتی ایران به خصوص عراق افزایش یافت درحالی که تنش‌های منطقه تقاضا برای میلگرد را به شدت کاهش داده‌است. کاهش قیمت میلگرد صادراتی ایران در بازارهای جهانی حاشیه سود تولیدکنندگان داخلی را تحت تاثیر قرار داده است. مای‌استیل در گزارشی مدعی شد فولادسازان

در گفت‌وگو با یکی از فعالان صنعت فولاد مطرح شد

دخالت‌های غیر کارشناسی عامل ضرر صنایع

گروه معدن

سیاست‌گذاری اشتباه دولت یکی از دلایل بروز چالش در زنجیره تولید فولاد است و توازن موردانتظار در این بخش را تحت تاثیر منفی قرار داده است. در همین حال، به‌روز التهاب در بازار خریدوفروش این محصول منتهی می‌شود. بسیاری از سیاست‌گذاران در طول سال‌های گذشته با اقدام به بخشنامه‌های ناکارآمدی را مصوب کرده‌اند که در نهایت به تجمع بیش از انتظار سرمایه در برخی حلقه‌های زنجیره فولاد منتهی شده است. این دست اقدامات غیر کارشناسی، نبود توازن در زنجیره فولاد را تشدید کرده است. در ادامه، کاستی در تامین زیرساخت‌های توسعه صنعتی و اقتصادی کشور در حوزه تامین انرژی و زیرساخت حمل‌ونقل دیگر چالشی است که بر التهابات مقطعی و حتی دائمی این بازار می‌افزاید. برای بررسی عملکرد توسعه‌ای زنجیره فولاد و التهابات بازار خریدوفروش این محصول با رضا شهرستانی، فعال صنعت فولاد گفت‌وگو کرده‌ام که متن کامل این گفت‌وگو را در ادامه می‌خوانید.

توسعه همگون زنجیره فولاد از چه اهمیتی برخوردار است و چه انتقاداتی به روند توسعه این زنجیره وارد می‌شود؟

در طول دهه‌های گذشته شاهد توسعه زنجیره فولاد کشور بوده‌ایم، هرچند در عمل توازن در فرآیند توسعه از میان رفته است. سیاست‌گذاری اشتباه و همچنین عملکرد ضعیف وزارت صنعت، معدن و تجارت در بر هم خوردن این توازن و تداوم این روند به‌شدت مؤثر بوده است. زنجیره فولاد از بخش معدن و اکتشاف و استخراج سنگ‌آهن، آغاز می‌شود. بهره‌برداری از ذخایر سنگ‌آهن کشور به‌دلیل کمبود سرمایه‌گذاری و بی‌توجهی به فعالیت‌های اکتشافی، در عمل منتهی شده است و باتوجه به توسعه ظرفیت‌های فولادسازی در کشور و جذب سرمایه قابل‌توجه به این زنجیره، در آینده نزدیک شاهد کمبود جدی سنگ‌آهن در کشور خواهیم بود. برای توسعه تولید نیازمند سرمایه‌گذاری حداکثری در حوزه اکتشاف و علاوه بر این می‌توان در تعامل با کشورهای همسایه از ظرفیت‌های معدنی این کشورها نیز استفاده کرد. در این بخش در دستور کار هستند. در عین حال سنگ‌آهن به‌میزان کافی برای تامین مواد اولیه واحدهای گندله‌سازی کشور وجود ندارد؛ در نتیجه بخشی از سرمایه‌گذاری انجام‌گرفته در این بخش، در عمل بی‌فایده خواهد بود.

التهاب در روند خریدوفروش محصولات مختلف تولیدشده در حلقه‌های مختلف زنجیره فولاد را چطور ارزیابی می‌کنید؟

هرازچندگاه شاهد بروز هیجان و التهاب در روند خریدوفروش محصولات عرضه‌شده در حلقه‌های مختلف زنجیره فولاد کشور بوده‌ایم. این التهاب از

دلایل مختلفی نشأت می‌گیرد و برای محصولات مختلف این زنجیره تفاوت دارد. محدودیت در تامین انرژی یکی از دلایل رشد نرخ است. در موارد دیگری برهم‌خوردن تناسب میان عرضه و تقاضا و نبود مدیریت صحیح برای تنظیم شرایط، این بازار را به التهاب واپه‌رو می‌برد.

رشد ناگهانی بهای مواد اولیه چه تاثیری بر تولید محصولات نهایی و روند فعالیت صنایع پایین‌دستی خواهد داشت؟

تولید ورق فولادی در کشور محدود است، در همین شرایط نیاز به این محصول فولادی رو به رشد برآورد می‌شود؛ بر همین اساس نیز شاهد روند صعودی بهای اسلب طی چند هفته گذشته بوده‌ایم. نرخ پایه این محصول در رینگ معاملاتی بورس کالا نیز قابل توجه است. نرخ ورق گرم، حدود ۸ تا ۱۰ هزار تومان بالاتر از نرخ فولاد است. این اختلاف برای ورق‌های نازک به ۲۰ هزار تومان نیز می‌رسد. البته روند رو به رشد بهای ورق گرم، بر میزان تقاضا برای خرید این محصول می‌افزاید. یعنی بازار سیاهی برای خریدوفروش اسلب تشکیل می‌شود و فضای دلالی این محصول مهیا خواهد شد. در همین حال، روند رو به رشد بهای اسلب در بازار جهانی نیز از دیگر دلایل بر هم خوردن بازار است. نرخ فروش اسلب در بازار جهانی در هفته‌های اخیر و ظرف یک بازه زمانی حدود ۱۰٪، از ۴۶۰ دلار به‌ارزای هر تن به ۴۹۰ دلار افزایش یافته است. به‌طبیع در چنین شرایطی تولیدکنندگان ترجیح می‌دهند محصول خود را در بازار جهانی بفروش برسانند تا از سود صادرات بهره‌مند شوند.

رشد ناگهانی آهن‌اسفنجی را در هفته‌های گذشته ناشی از چه علتی می‌دانید؟

با بروز محدودیت در تامین انرژی کشور اعم از برق و گاز شاهد افت تقاضا و به‌دنبال آن کاهش میزان سودآوری در این حلقه از صنایع هستیم. تولید آهن‌اسفنجی کشور در امسال از مرز تولید ۳ میلیون تن ماهانه فراتر رفته است. میزان مصرف گاز در صنعت فولاد و به‌ویژه در واحدهای احیا قابل توجه

است، برای تولید هر تن آهن‌اسفنجی حدود ۳۰۰ مترمکعب گاز مصرف می‌شود که قابل توجه است. خواص آهن‌اسفنجی و شرایط دشوار نگهداری از آن از دیگر دلایلی است که مدیریت بازار تولید و مصرف این محصول را دشوار می‌کند. آهن‌اسفنجی یک محصول اشتعالزاست که نگهداری از آن برای مدت‌زمان طولانی به افت کیفیت آن منتهی می‌شود. بنابراین، حتی امکان ذخیره‌سازی این محصول در ماه‌های گرم سال برای مصرف در هفته‌های سرد سال وجود ندارد. در گذشته به بنا به توافقی که میان فعالان زنجیره فولاد انجام شده بود، نرخ محصولاتی همچون سنگ‌آهن، کنسولتره، گندله و آهن‌اسفنجی براساس شرایطی از شمش فولاد خوزستان تعیین‌شده بود. این فرمول طبق میزان سرمایه‌گذاری در هر حلقه از زنجیره تعیین‌شده باید برای سال‌ها، نظم حاکم بر زنجیره فولاد کشور را تثبیت کرد. طبق فرمول موردبحث نرخ سنگ‌آهن براساس ۷ درصد، نرخ کنسولتره برابر ۱۶ درصد، گندله نیز ۲۳٫۵ درصد و آهن‌اسفنجی ۵۰ درصد بهای شمش فولاد خوزستان تعیین شده بود. در دوره‌ای، برخی تولیدکنندگان در حلقه‌های مختلف این زنجیره به این فرمول معترض شدند که وزارت صنعت، معدن و تجارت به‌جای تعدیل مناسب و دقیق این درصدها و طبق نظر تمامی فعالان زنجیره فولاد، اقدام به تغییر قابل‌توجه آن کرد. در هفته‌های گذشته و باتوجه به محدودیت در تامین گاز صنایع مختلف آهن‌اسفنجی، نسبت بهای این محصول در قیاس با شمش فولاد به ۲۰ درصد نزدیک شده است. در نتیجه واحدهای تولیدکننده شمش فولاد به مرحله زیان‌رسانه شدند.

عملکرد نهادهای فعال در زنجیره فولاد را چطور ارزیابی می‌کنید؟

وزارت صنعت، معدن و تجارت و بورس کالای ایران، به تنظیم بازار فولاد، آن‌طور که باید توجه نکرده‌اند. در واقع انتقادات گسترده‌ای به عملکرد این سازمان‌ها در تنظیم بازار فولاد وارد است. سیاست‌های دستوری این نهادها به شکل‌گیری رانت منتهی شده و رشد قابل توجه بهای آهن‌اسفنجی در عین تثبیت نرخ شمش فولاد یا میلگرد، به‌منزله تسهیل خسارت به برخی صنایع است. متأسفانه در حقیقت این محدودیت‌ها نیز از تولید صنایع کاسته است. وزارت صنعت، معدن و تجارت نیز نظارتی در ادامه باید خاطر نشان کرد: متأسفانه نظارت

در چنین شرایطی، تولیدکنندگان این محصول ناچار هستند گندله تولیدی خود را با بهای به‌مراتب پایینی بفروش برسانند؛ بنابراین می‌توان این‌طور جمع‌بندی کرد که دخالت‌های غیر کارشناسی سیاست‌گذاران به بروز این ناهمگونی و ضرر صنایع منتهی شده است.

مقررات صحیح برای تنظیم بازار فولاد را چه می‌دانید؟

به‌حداقل رساندن دخالت دولت در فرآیند خریدوفروش فولاد و محصولات فولادی، بهترین راهکار برای تنظیم بازار است. دولت نیز باید به مدیریت عرضه و تقاضا، بسنده کند. تنظیم و مقررات صحیح و اثرگذار در زنجیره فولاد، اعمال محدودیت در صادرات محصولاتی که کشور با

چینی نیز بخاطر ریزش قیمت میلگرد در سال ۲۰۲۳ متحمل زیان سنگینی شده‌اند. آنها در بعضی از ماه‌های سال بابت تولید هر تن میلگرد تا بیش از ۱۸ دلار زیان برداند و برای حل این مشکل سیاست کاهش تولید را در سال ۲۰۲۴ مد نظر خود قرار داده‌اند. رکود در بخش ساخت و ساز داخلی با کاهش تقاضا برای میلگرد همراه بوده است و میلگرد صادراتی ایران نیز به همین دلیل روی دست فروشدگان یاد کرده است. بالاترین قیمت میلگرد صادراتی ایران در سال ۱۴۰۲ برابر با ۵۴۲ دلار به ازای هر تن بوده است که امروز حدود ۲۰ درصد کمتر از این قیمت معامله می‌شود. در بازار داخلی نیز متوسط قیمت میلگرد ۱۰ و ۱۴ در فصل بهار تا نزدیک کیلویی ۲۸ هزار تومان افزایش یافت ولی اکنون با قیمتی کمتر از کیلویی ۲۳ هزار تومان معامله می‌شود.

دقیقی از سوی بورس و همچنین وزارت صنعت، معدن و تجارت در روند عرضه آهن‌اسفنجی به رینگ معاملاتی بورس کالا وجود ندارد. همین عرضه قطره‌چکانی دیگر عامل اصلی رشد قابل توجه بهای این محصول در بازار داخلی است. به‌این ترتیب، سود مضافی نصیب تولیدکنندگان آهن‌اسفنجی می‌شود. تکمیل زنجیره تولید توسط صنایع پایین‌دستی دیگر چالشی است که تداوم تولید در زنجیره فولاد را به‌خطر انداخته است. همه دارندگان واحدهای احیا به‌سمت احداث واحدهای شمش‌سازی پیشی گرفته‌اند و همین موضوع نیز از رقابت‌پذیری تولید در واحدهای تک‌محصولی کاسته است.

راهکار صحیح برای تنظیم بازار فولاد را چه می‌دانید؟

به‌حداقل رساندن دخالت دولت در فرآیند خریدوفروش فولاد و محصولات فولادی، بهترین راهکار برای تنظیم بازار است. دولت نیز باید به مدیریت عرضه و تقاضا، بسنده کند. تنظیم و مقررات صحیح و اثرگذار در زنجیره فولاد، اعمال محدودیت در صادرات محصولاتی که کشور با کمبود آن روبه‌رو است و همچنین اعطای تسهیلات به محصولات که مازاد تولید مواجه هستند، زمینه را برای توسعه این زنجیره و رفع برخی مشکلات آن فراهم می‌کند.

مقررات ناکارآمد چه تاثیر منفی بر عملکرد فعالان زنجیره فولاد داشته است؟

مقررات غیر کارشناسی و ناکارآمد در برهه‌های مختلف اجرایی می‌شود و تاثیر منفی بر عملکرد تولیدکنندگان دارد. به‌عنوان مثال، وزارت صنعت، معدن و تجارت از سال گذشته و برای یک بازه زمانی طولانی مدت تولیدکنندگان را موظف کرد تمام محصولات خود را در بورس عرضه و سپس به‌میزان صادرات دریافت کنند. اجرائی این مصوبه بمنزله چوب حراج زدن به محصولات صنایع فولادی کشور است که در هفته‌های اخیر و با صدور بخشنامه‌های جدید از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت امکانی برای اصلاح این ساز کار مهیا شد. بااین‌وجود، اثرات منفی این دستورالعمل دوره‌ای، بر عملکرد صنعتگران ماندگار خواهد بود. میزان نیاز کشور به محصولات طولی فولادی حدود ۱۲ میلیون تن برآورد می‌شود، اما ظرفیت در واحدهای تولیدی کشور حدود ۳۵ میلیون تن برآورد می‌شود. بنابراین بسیاری از این واحدها در عمل دست از تولید برداشته‌اند یا سطح فعالیت پایینی فعالیت می‌کنند، در حالی که تولید با ظرفیت پایین به‌منزله کاهش بهره‌وری تولید است. مجموع موارد یادشده، به‌منزله نبود توازن در زنجیره فولاد کشور است. در چنین شرایطی، برخی واحدهای فولادی کشور ناچار به توقف تولید خواهند بود. به‌این دیگر، صنایع که در بهره‌وری و حاشیه سود کمتری برخوردار هستند، در عمل محکوم به شکست و توقف تولید خواهند شد. وزارت صنعت، معدن و تجارت به‌جای اصلاح این شرایط، قوانین و مقرراتی را مصوب می‌کند که تنها حکم مسکن کوتاه‌مدت را دارد، اما این مسکن‌های مقطعی آینده صنایع را بیش از پیش در خطر قرار می‌دهد؛ در نتیجه بازنگری در عملکرد صنعت فولاد کشور ضروری به‌نظر می‌رسد.

تولید فولاد در کویر مرکزی ایران بدون استفاده از منابع آب زیرزمینی

و همچنین طبق نظر انجمن نوردکاران نیازی نیست که محصول ما در بورس کالا فروخته شود، زیرا باعث می‌شود یک فرد واسطه این محصول را خریداری کرده و در دریافت حق دلالی، محصول را با قیمت بالاتری به مصرف‌کننده نهایی بفروشد که این کار باعث افزایش قیمت می‌شود. وی درباره نقشی چینی‌ها در بازار تولید فولاد دنیا اظهار داشت: بیش از ۷۰ درصد تولید فولاد جهان در چین است؛ اقدامات کاهش و افزایشی چینی‌ها در تولید فولاد، هدف گذاری ۵۵ مایون تنی در نظر گرفته اند که نیازمند زیرساخت‌های لازم و افزایش حمایت‌های بیشتر است. حسین زاده تصریح کرد: سیاست‌های ارزی شرکت‌های صنعتی در ایران است که توانسته که آب مرده که محیط زیست را آلوده می‌کند با فرآیندهای علمی و پروژه خاصی زنده کند؛ این در حالی است که ۴ در صد آب ایران در بخش صنعت مصرف می‌شود و ۹۰ درصد آن هم در بخش کشاورزی مصرف می‌شود. وی ادامه داد: برای تولید فولاد و کلاف‌های صنعتی در مجتمع فولاد کویر با اجرای پروژه خاصی از اسفند سال گذشته دیگر از آب زیر زمینی استفاده نمی‌کنیم؛ ما با زنده کردن آب مرده نیازهای خود را تامین می‌کنیم؛ آب مرده را از سیستم‌های فاضلاب کاشان که از سرویس‌های بهداشتی، ماشین‌های لباسشویی و کارواش‌های کاشان و با ۱۸ کیلووات انتقال آن به فرآیندی علمی این آب را زنده می‌کنیم. هیات مدیره مجتمع فولاد کویر گفت: با اینکه قرارداد ۹۰ لیتر بر ثانیه مجوز دریافت آب فاضلاب را داریم،

بیشتر می‌شود؛ قرار است در فاز توسعه‌ای دوم ۸۰۰ تن فولاد بیشتری را تولید کنیم. وی با انتقاد از قطعی برق در ایان تابستان و قطعی گاز در ایان زمستان سال‌های گذشته افزود: متأسفانه در یکی از اقدامی سابقه روزهای گذشته اختار قطع برق در زمستان به این مجتمع ابلاغ شده است؛ این در حالی است که به صورت میانگین بین ۷۵ تا ۸۰ هزار مترمکعب گاز نیاز داریم هر چند که برخی روزها هم تا ۱۲۰ هزار متر مکعب گاز هم مصرف داشته‌اند. وی برای ما سه‌هفته ۲۰ هزار مترمکعبی تعیین کرده‌اند؛ از سال گذشته موفق شدیم که یک خط تولید خود را با استفاده از گازوییل سیریا نکه داریم؛ کاهش دریافت گاز مورد نیاز کارخانه باعث شده است که تولید این مجتمع ۵۰ درصد کاهش پیدا کند. عضو مجمع کارآفرینان ایران خاطرنشان کرد: سیاست‌های ارزی باعث کاهش ۱۵ درصدی صادرات شده است این در حالی است که صنعت فولاد در طول سال‌های گذشته توانسته با دور زدن تحریم‌ها، از روز مورد نیاز کشور مان را تامین کرده است. وی درباره حضور فعالان فولاد در بورس و تاثیر اقدامات این نهادها افزود: بورس اگر وظایف خود را بدون در نظر گرفتن منافع سهامداران در نظر بگیرد می‌تواند جایگاه خوبی برای تولیدکنندگان اقتصادی به منظور تامین مواد اولیه و عرضه محصول نهایی باشد؛ البته این منظور برای تامین همه کلاف‌های صنعتی کشور را داریم؛ اگر حمایت‌های لازم از این مجتمع بیشتر شود می‌توانیم بیشتر از شرایط فعلی در خدمت رشد و توسعه اقتصادی ایران عزیز باشیم. حسین زاده گفت: در کمتر از ۲۴ ماه آینده تعدادی از فازهای توسعه‌ای و پروژه‌ای به بهره‌برداری می‌رسد که با این کارها تولید محصولات فولادی و آلایزی کیفی و فوق کیفی در این مجتمع

عضو مجمع کارآفرینان ایران با بیان اینکه برای تولید فولاد در کویر مرکزی ایران به هیچ وجه از منابع آب زیرزمینی استفاده نمی‌کنیم گفت: از اسفند سال گذشته و با بهره‌برداری از پروژه تصفیه آب فاضلاب کاشان، هم نیازهای مجتمع فولاد کویر تامین می‌شود و هم زراعت چوب می‌کنیم. حسین حسین زاده عضو مجمع کارآفرینان ایران اظهار داشت: ما در این مجتمع ۱۵۰۰ کارگر و کارمند داریم؛ از سال گذشته که شعار تولید مسکن ۱۵ و بوی عملیاتی بیشتری گرفته است تولید، عرضه و فروش آهن و کلاف‌های صنعتی هم بیشتر شده است؛ نوردفروشان ایران آمادگی لازم را برای تامین انواع آهن و فولاد به منظور ساخت یک میلیون مسکن در سال دارند. وی درباره تامین مواد اولیه این مجتمع از طریق بورس کالا افزود: اگر مواد اولیه از طریق بورس کالا تامین می‌شود باید پایان زنجیره تولید هم در بورس کالا عرضه شود؛ این اقدام به عدالت نزدیک است. رییس هیات مدیره مجتمع فولاد کویر تصریح کرد: ما به عنوان بزرگترین تولیدکننده آهن و کلاف صنعتی در کشور آمادگی خود را برای همراهی با سیاست‌های دولت بویژه برای اجرای قانون نهضت ملی مسکن داریم. وی تاکید کرد: دانش فنی، انگیزه و اراده لازم در این مجتمع برای تامین همه کلاف‌های صنعتی کشور را داریم؛ اگر حمایت‌های لازم از این مجتمع بیشتر شود می‌توانیم بیشتر از شرایط فعلی در خدمت رشد و توسعه اقتصادی ایران عزیز باشیم. حسین زاده گفت: در کمتر از ۲۴ ماه آینده تعدادی از فازهای توسعه‌ای و پروژه‌ای به بهره‌برداری می‌رسد که با این کارها تولید محصولات فولادی و آلایزی کیفی و فوق کیفی در این مجتمع

افزایش ۷.۶ درصدی صادرات شمش فولاد در ۹ ماه امسال

شرکت‌های فولادی طی ۹ ماه امسال ۲۴میلیون و ۴۹۲هزار تن «شمش فولاد» و ۱۶میلیون و ۲۶هزار تن «نوع محصولات فولادی» تولید کردند که حاکی از افزایش ۵٫۳ درصدی تولید «شمش فولادی» است. بنا بر اعلام انجمن فولاد ایران، شرکت‌های فولادی از ابتدای فروردین تا پایان آذرماه ۱۴۰۲، ۲۴میلیون و ۴۹۲هزار تن «شمش فولاد» و ۱۶میلیون و ۲۶هزار تن «نوع محصولات فولادی» تولید کردند. این رقم در مدت مشابه پارسال، ۲۳میلیون و ۷۸۶هزار تن «شمش» و ۱۶میلیون و ۵۸۶هزار تن «محصولات فولادی» بود. این ارقام حاکی از افزایش ۳ درصدی تولید «شمش فولادی» و رشد حدود ۰٫۲۵ درصدی «نوع محصولات فولادی» است. همچنین طی ۹ ماهه امسال، میزان تولید «گندله سنگ‌آهن» با ۱۰ درصد افزایش به ۴۴میلیون و ۸۴۳هزار تن و میزان تولید «آهن اسفنجی» با ۶٫۵ درصد افزایش به ۳۸میلیون و ۸۸هزار تن رسید. این ارقام در مدت مشابه سال گذشته، ۴۰میلیون و «گندله» و ۳۸میلیون و ۲۶میلیون و ۳۷۰هزار تن «آهن اسفنجی» بود. شرکت‌های فولادی از ابتدای فروردین تا پایان آذر، ۵۵میلیون و ۶۲۱هزار تن «شمش» و ۲میلیون و ۴۷۷هزار تن «نوع محصولات فولادی» صادر کردند که در مقایسه با رقم مدت مشابه سال گذشته (۵۵میلیون و ۳۷۷هزار تن شمش و ۲میلیون و ۲۴۴هزار تن شمش و ۱۴میلیون و ۲۴۴هزار تن «گندله» و یکمیلیون و ۱۴هزار تن «آهن اسفنجی» صادر شد که در مقایسه با رقم مدت مشابه سال گذشته (۳میلیون و ۶۲۱هزار تن گندله و ۳هزار تن آهن اسفنجی) به ترتیب ۹۷ و ۹۳ درصد رشد داشت.

شرکت اکسون موبیل برنامه‌هایی را برای تولید لیتیوم برای استفاده در باتری خودروهای برقی اعلام کرد.شرکت بزرگ نفتی اکسون موبیل قصد دارد با عملیات حفاری در آرکانزاس، به تولیدکننده بزرگ لیتیوم تبدیل شود که در باتری خودروی برقی کاربرد دارد.اکسون اوایل سال میلادی جاری، منطقه‌ای را در جنوب آرکانزاس خریداری کرد که سرشار از ذخایر لیتیوم است. این شرکت تولید لیتیوم گرید باتری را در این محل، در سال ۲۰۲۷ آغاز خواهد کرد و قصد دارد به حد کافی از این ماده معدنی را تولید کند تا از تولید سالانه یک میلیون دستگاه خودروی برقی تا سال ۲۰۳۰ حمایت کند.این شرکت در بیانیه‌ای اعلام کرد مذاکره با مشتریان احتمالی مانند سازندگان خودروی برقی و تولیدکنندگان باتری، در جریان است.تولید لیتیوم در شرایطی صورت می‌گیرد که شرکت‌های بزرگ نفتی برای رسیدگی به مسائل

اکسون موبیل تولیدکننده لیتیوم می‌شود

مربوط به تغییرات اقلیمی، تحت فشار قرار دارند. شرکت‌های شل و بریتیش پترولیوم، به تجدیدپذیرهایی مانند نیروی بادی و خورشیدی متمرکز شده اند اما اکسون، ۱۷ میلیارد دلار تا پایان سال ۲۰۲۷ سرمایه‌گذاری می‌کند تا آلایندگی مربوط به فعالیت‌هایش را کاهش دهد و روی جذب کربن، هیدروژن و سوخت‌های زیستی متمرکز شده است.دان آمان، رئیس کسب و کار راه‌کارهای کربن اندک اکسون به شبکه‌سی ان بی‌سی گفت:افزایش تولید داخلی لیتیوم، برای گذار انرژی، حیاتی است. اکسون، لیتیوم را یک سرمایه‌گذاری چند دهه‌ای با پتانسیل رشد بالا می‌بیند زیرا آمریکا به خودروهای برقی روی آورده است.
زبط گزارش سازمان زمین‌شناسی آمریکا، این کشور برای لیتیوم مورد نیاز، به واردات از آرژانتین و شیلی وابسته است در حالی که صاحب یکی از بزرگترین ذخایر

داده‌های جهانی اکتشاف معدنی نشان می‌دهد؛

توسعه معدن شرط مهار تغییرات اقلیمی

مهدی نجفی

جهان برای ورود به عصر اقتصاد سبز آماده نیست. این را داده‌ها و شواهد مختلف تایید می‌کنند. هم رویه‌های دولتی و سیاسی در بخش‌های مختلف جهان و هم آمارهای رسمی از سطح انتشار آلاینده و میزان گرمایش زمین تایید می‌کنند بشر برای مقابله با توفان تغییرات اقلیمی که اثرات غربی بر کره‌زمین داشته، آماده نیست.شواهدی که به نظر درست هستند، تاکید دارند؛ گرچه اکتشاف مس و نیکل به‌عنوان دو فلز پایه برای ساخت اقتصاد سبز و انرژی بدون کربن روبه‌رشد است، اما اولویت جهان همچنان چیزهای دیگری است. گزارش‌هایی که در روزهای اخیرمنتشر می‌شوند، مهر تاییدی است بر این ادعا که ذخیره تامین جهانی نتوانسته خود را برای این تحول هماهنگ و بازتعریف کند. خبر بدتر این است که روندهای تخریب محیط‌زیست نه‌تنها متوقف نشده که حتی ابعاد تازه‌ای از آن نمایان شده‌است. جدیدترین گزارش مجله مشهور نیچر نشان می‌دهد کیفیت

هوای در کشورهای آفریقایی در نتیجه تداوم مصرف سوخت‌های فسیلی در دنیا، شدت‌دادن به توسعه افت کرده‌است. مطالعه اخیر برخی پژوهشگران که در نیچر ژئوساینس منتشر شده، شواهدی را ارائه می‌دهد که نشان می‌دهد سوزاندن سوخت زیست‌توده برای پخت و پز، گرمایش و روشنایی، بهره‌برداری از نفت‌خام، یا شدت‌دادن به توسعه صنایع معدن زغال‌سنگ در کنار تداوم تولید و مصرف وسایل نقلیه درون‌سوز در اروپا، افول کیفیت هوا در جهان را نود داده‌است. بر اساس این مقاله، سطح غلظت ذرات معلق در بسیاری از شهرهای آفریقا در حال حاضر ۵ تا ۱۰ برابر بیشتر از سطح توصیه شده از سوی سازمان بهداشت جهانی است، بدتر اینکه این گزارش پیش‌بینی می‌کند که با افزایش جمعیت جهان و شتاب صنعتی‌شدن جوامع مختلف، وضعیت هوا و محیط‌زیست بدتر می‌شود.این مطالعه که توسط جمعی از محققان در دانشگاه‌های بیرمنگهام، کمبریج، امپریال کالج لندن، دانشگاه کنیا جنوب‌شرقی و مرکز آفریقایی هوای پاک تهیه شده‌است، خاطر‌نشان می‌کند که تلاش بسیاری کمی برای مبارزه باکیفیت خطرناک هوا انجام‌شده و توسعه معدن با روال قبل این وضعیت را تشدید داده‌است. جالب اینکه طبق داده‌های این پژوهش، تنها ۰.۰۱ درصد از بودجه جهانی آلودگی هوا در حال حاضر در آفریقا صرف می‌شود.گزارش این مراکز تحقیقاتی تاکید دارد؛ این هوای خطرناک می‌تواند باعث مشکلات سلامتی پیچیده و گاه مرگبار برای کسانی شود که آن را تنفس می‌کنند. اگر این دلیل کافی برای مقابله با این موضوع نبود، آلودگی هوا در آفریقا فقط برای مردم سالکان در این قاره یک مشکل نیست، بلکه خبر از افول توانایی جهانی برای دستیابی به اهداف آب‌وهوایی و نزول کیفیت مبارزه با شرایط اضطراری محیط‌زیستی می‌دهد. با توجه به این وضعیت، محققان متوجه شده‌اند که فوری برای نظارت مستمر بر کیفیت محیط‌زیست و هوا در جهان از طریق شبکه‌ای از حسگرها هستند تا به ایجاد تصوری دقیق از تغییرات آلودگی هوا و ردیابی و پیگیری سرمایه‌گذاری‌های انرژی‌های پاک مانند انرژی خورشیدی، برق آبی و باد نظارت

آینده معادن میان جاه‌طلبی و واقعیت

فلزات کمیاب یا فلزاتی که از امکان انتقال و ذخیره انرژی برخوردار هستند بخشی از آینده صنعت معدن در ایران و جهان بوده و هستند و این واقعیت می‌تواند به یک مزیت ناگفته برای معدنکاری در ایران بدل شود. اما این نکته مهم را باید از دو منظور مختلف رصد کرد یکی آنکه مهم‌ترین تولیدکننده این فلزات شرکت‌های چینی هستند و دیگر آنکه برای شرکت‌های کوچک و متوسط متعدد در جهان، سرمایه‌گذاران چندان هم حاضر نیستند که دل به سرمایه‌گذاری ببندند زیرا از توانمندی چین در رقابت با این شرکت‌ها آگاهی کامل دارند. در این شرایط شاید میان‌بر شرکت‌های ایرانی برای فعالیت در حوزه فلزات کمیاب مشارکت با چینی‌ها باشد آن‌هم در شرایطی که رابطه سیاسی و ذخایر معدنی هر دو زیرساخت‌های مهمی برای توسعه این فرآیند محسوب می‌شوند.

شرکت‌های معدنی فعال در جهان به شدت به آینده برقی دنیا نگاه می‌کنند زیرا به خوبی می‌دانند فلزاتی که از قابلیت خوبی در انتقال و نگهداری انرژی الکتریکی برخوردار هستند برجسته‌تر خواهند شد. این ویژگی مهم موجب شده تا حرکت به سمت معدنکاری این فلزات شتاب بگیرد که مستلزم تامین مالی گسترده‌ای است. اما سرمایه‌گذاران تاکنون چندان به این قبیل شرکت‌های معدنی سرمایه‌پذیر (قلب کوچک و متوسط) توجه نشان نمی‌دهند زیرا هر اقدامی در حوزه سرمایه‌گذاری به معنی رو در رو شدن با چین به عنوان قطب تولید این فلزات است تا جایی‌که می‌توان گفت معدن با شکاف بین جاه‌طلبی و واقعیت توانمندی‌های چین مواجه است.

شرکت‌های معدنی در غرب در تلاش برای تولید فلزات کافی برای فعال کردن انتقال انرژی (الکتریکی) و در عین‌حال ایجاد زنجیره‌های تامین جایگزین برای

بین‌الملل

۲۰ بهمن ۱۴۰۲ • ۱۰ اردیبه ۱۴۴۵ • ۲۲ ژانویه ۲۰۲۴ • دوشنبه • سال ششم • شماره ۱۳۲۹

این ماده معدنی در جهان است. آمریکا در حال حاضر تنها یک فعالیت تولید لیتیوم در سطح تجاری در نوادا دارد. گروه صنعت باتری لی بریج که تحت حمایت وزارت انرژی آمریکا قرار دارد، گزارش در فوریه منتشر کرد و در این گزارش پیش‌بینی کرد تقاضا برای باتری‌های لیتیومی در آمریکا تا سال ۲۰۳۰، شش برابر می‌شود. فروش خودروهای برقی در سه ماهه سوم سال ۲۰۲۳ در مقایسه با مدت مشابه سال ۲۰۲۲، رشد ۵۰ درصدی داشت و در حال حاضر، یک درصد از ناوگان خودروهای آمریکایی، خودروی برقی است.بر اساس گزارش شبکه سی ان بی، باتری لیتیوم توسط یک دانشمند محقق در اکسون در دهه ۱۹۷۰ ابداع شد اما این غول نفتی، این فناوری را دنبال نکرد.

گودال در سراسر جهان برای اکتشاف و استخراج که از ژانویه تا اواسط اکتبر ۲۰۲۳ رخ‌داده و عمدتا به جست‌وجو برای فلزات و مواد معدنی غیراهنی مربوط بوده، که این عدد نشان‌دهنده کاهش ۲۳درصدی حفاری نسبت به سال‌گذشته است.در بخش حفاری فلزات نیز در مدت موردانشاره میزان حفر گودال برای اکتشاف، رگ‌های طلا ۳۶ درصد کاهش یافته‌است. این موضوع با توجه به اینکه قیمت طلا دوباره از روزه ۴هزار دلار گذشت و بعد نزولی آرام را تجربه کرد، یک رابطه مستقیم دارد؛ هرچه اکتشاف کمتر، قیمت بالاتر، با وجود بحران ژئوپلیتیکی و ضعف در تقاضا برای فلزات پایه موردنیاز باتری نیز بعید نیست که سهم طلا از کل بودجه‌اکتشاف فلزات معدنی در سال۲۰۲۳ از مرز ۵۰درصد بگذرد که به‌معنای بی‌توجهی جهان به موج تغییرات اقلیمی است که نیاز به تحرکات فوری برای کنترل دارد. جالب اینکه داده‌های اس‌اند‌پی گلوبال نشان می‌دهد که بودجه اکتشاف فلزات پایه همچنان در محدوده ۳۳درصد از کل بودجه‌سالانه رسیده‌است که خبر از آینده عرضه خاک‌های کمیاب می‌دهد. در بین سرمایه‌های تزریق‌شده به بخش اکتشاف فلزات

اساسی، مس با افزایشی ۳۷میلیون دلاری در هزینه‌های اکتشاف، در زمره معدود فلزاتی است که عامل کاهش کلی بودجه این بخش بوده‌است.

وضعیت اکتشاف در جهان به چه شکل است؟

وقتی روند طولانی‌مدت سرمایه‌گذاری در بخش طلا که توسط S&P Global شناسایی شده‌است را دنبال می‌کنیم، متوجه این نکته می‌شویم که نگاه به اکتشاف در بخش معدن تغییر کرده اما این به‌معنای انحراف به سمت نیازهای جهانی نیست، بلکه روند حاضر گویای این موضوع است که اکتشافات مردمی کم‌رنگ شده‌است. منطقه اصلی برای اکتشاف طلا در آنپا سیت به سال۲۰۲۳ افزایش یافته است، البته این رشد چندان زیاد نیست. کانادا نیز به لطف بخش کوچکی از معدن‌کاران جنوئیر با تازه‌کار خود، اکتشاف طلا را ادامه می‌دهد، هرچند نسبت به سال‌قبل تقریبا ۴۰۰۰میلیون دلار کاهش بودجه داشته‌است. کاهش بودجه‌های بزرگ به اکتشاف معدنی درمیان کوشگران طلا حاوی نکات مهمی است. از جمله اینکه این روند چون از کاهش قابل توجهی در مقایسه با سال‌گذشته برخوردار است، از ترس سرمایه‌گذاران از قیمت‌ها خسر می‌دهد. به‌طور کلی اینکه شرکت‌های بزرگ پول کمتری را برای جست‌وجوی فلزات گرانبها یا کلا مواد معدنی هزینه می‌کنند، نشان‌دهنده مشکلاتی است که شرکت‌های اکتشافی در دو سال گذشته، به‌شتر در استفاده از بازارها برای تامین بودجه جدید داشته‌اند و بزرگ‌تراها را از ورود به این بخش برحذر داشته‌است.بر اساس آمار سه‌ماهه دوم ۲۰۲۳، تامین مالی طلا برای شرکت‌های معدنی پائین‌تر رسیده که عمدتا با هدف تکمیل کشف ذخایر و افزایش عمر معادن انجام شده‌است.

جهان اگر می‌خواهد تغییرات اقلیمی را مهار کند، باید بیش از هر چیز دیگری بر توسعه بخش معدن به‌ویژه در حوزه فلزات خاکی و کمیاب یا فلزات اساسی و پایه نظیر مس متمرکز شده و برای آن سرمایه‌گذاری کند. بدون این مهم اما تحقق اهداف تعهد شده در پیمان پاریس ممکن نبوده و جهان را از مشارکت در پروژه گذار انرژی ناامید خواهد کرد.

فرود تاریخی پالادیوم

قیمت پالادیوم در این هفته به پایین‌ترین سطح پنج سال اخیر به زیر ۱۰۰۰ دلار در هر اونس رسیده است و به‌عقب‌نشینی ناشی از انتظارات مازاد داخلی و خودروسازان که پلاتین ارزان‌تری را برای اتوکاتالیست‌های خود انتخاب می‌کنند، سرعت بخشیده است.

قیمت این فلز که توسط خودروسازان در اگزوز موتورها برای کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای استفاده می‌شود، پس از درگیری روسیه و اوکراین، ۷۰ درصد از بالاترین سطح تاریخی ۳۴۴۰ دلار و ۷۶سنت کاهش یافته‌است. تقاضا برای پالادیوم به دلیل کاهش انتشار کربن از خودروهای دارای موتورهای احتراق داخلی و تغییر به سمت خودروهای الکتریکی با باتری تحت‌فشار قرار گرفته‌است. اداوارد میر، تحلیلگر گفت: اگر فروش خودروهای برقی به عنوان سهمی از کل

دوشنبه ۲۰ بهمن ۱۴۰۲ • ۱۰ اردیبه ۱۴۴۵ • ۲۲ ژانویه ۲۰۲۴ • دوشنبه • سال ششم • شماره ۱۳۲۹

این ماده معدنی در جهان است. آمریکا در حال حاضر تنها یک فعالیت تولید لیتیوم در سطح تجاری در نوادا دارد.

تقاضای جهانی لیتیوم افزایش می‌یابد

پیش‌بینی می‌شود که تولید جهانی لیتیوم که با افزایش سریع تقاضای جهانی ناشی از حرکت به سمت انرژی‌های پاک و قیمت‌های بالای ناشی از کسری بازار لیتیوم در سال‌های اخیر تحریک شده است، به رشد سریع خود ادامه دهد. لیتیوم فلزی نرم و نقره‌ای رنگ است و کمترین چگالی را در بین تمام فلزات دارد. این فلز به شدت با آب واکنش نشان می‌دهد. این فلز به صورت جامد در طبیعت وجود ندارد، اما به مقدار کم در تقریبا تمام سنگ‌های آذرین و در آب‌های بسیاری از چشمه‌های معدنی ترکیب شده است. اسپودومن، پتالیت، لپیدولیت و امیلیگوئیت مهم‌ترین کانی‌های حاوی لیتیوم هستند. در شیلی از آب نمک‌هایی که وقتی با کربنات سدیم تصفیه می‌شوند، کربنات لیتیوم حاصل می‌شود، لیتیوم تولید می‌کنند.مهم‌ترین کاربرد لیتیوم در باتری‌های قابل شارژ تلفن همراه، لپ تاپ، دوربین‌های دیجیتال و وسایل نقلیه الکتریکی است. رشد سریع مصرف لیتیوم، ناشی از تقاضای خودروهای الکتریکی است.لیتیوم اغلب به دلیل نقش پررنگ آن در ساخت وسایل نقلیه الکتریکی به عنوان «طلا سفید» شناخته می‌شود. با توجه به اینکه چند کشور متعدد به حذف تدریجی خودروهای جدید با موتورهای بنزینی و دیزلی تا سال ۲۰۴۰ هستند، رشد اخیر در استفاده از وسایل نقلیه الکتریکی (EV) باعث رونق جهانی تقاضای لیتیوم شده است. پیش‌بینی می‌شود که مصرف جهانی لیتیوم به دلیل رشد زیاد مصرف در باتری‌های قابل شارژ، با سرعت بالا به رشد خود ادامه دهد. پیش‌بینی می‌شود مصرف جهانی لیتیوم از ۸۱۴ هزار تن در ۱۳۵۰ هزار تن در دوره چشم‌انداز (۲۰۲۲ تا ۲۰۲۵) برسد. تقاضای در حال رشد در بخش باتری به دلیل استفاده از لیتیوم برای باتری‌های خودروهای الکتریکی (EV) است. انتظار می‌رود تقاضای خودروهای الکتریکی سهم فزاینده‌ای از کل تقاضای لیتیوم را به خود اختصاص دهد که دلیل آن افزایش نفوذ خودروهای الکتریکی است. همچنین انتظار می‌رود فروش جهانی خودروهای برقی از ۱۴درصد به ۲۵درصد از کل فروش خودرو در طول دوره چشم‌انداز (از ۱۱میلیون به ۲۳ میلیون خودرو در سال) افزایش یابد که نشان‌دهنده سطح بالای حمایت از سیاست‌های انرژی سبز در سراسر جهان است. به طور کلی، تقاضا در بخش باتری (به استثنای خودروهای برقی) ۲۳درصد از تقاضای لیتیوم را در سال ۲۰۲۳ تشکیل داده است و انتظار می‌رود تا سال ۲۰۲۵ در ۵۱درصد در سال رشد کند. استفاده از لیتیوم همچنین با رشد پایدار در زمینه تقاضای صنعتی از جمله سرامیک‌ها که به خوبی تثبیت شده‌اند، پشتیبانی می‌شود. کارشناسان عقیده دارند، تقاضای صنعتی برای لیتیوم در طول ۳ سال منتهی به ۲۰۲۵، مطابق با روند رشد تاریخی، ۲/۳ درصد در سال رشد داشته باشد.

تولید جهانی

کشورهای پس از جنگ جهانی دوم به تولید مقادیر قابل توجهی لیتیوم با حجم سالانه به طور متوسط ۵۰۰ تن بین سال‌های ۱۹۵۵ و ۱۹۸۰ پرداختند. ایالات متحده تا سال ۱۹۹۵ بزرگ‌ترین تولیدکننده لیتیوم بود و پس از آن زیمبابوه معدن لیتیوم Salor de Atacama، بزرگ‌ترین منطقه نمکی این کشور، به تولیدکننده اصلی تبدیل شد. تولید لیتیوم بین سال‌های ۱۹۹۵ تا ۲۰۱۰ به طور پیوسته رشد قابل شارژ و وسایل نقلیه الکتریکی موج جدیدی از تقاضا را به همراه آورد و به اطلاعه‌های تولید دولت‌های زد. در همین دلیل، تولید لیتیوم بین سال‌های ۲۰۱۶ تا ۲۰۲۰ بیش از دو برابر شد و از ۲۰۰۰ تن به ۸۶۲۰ تن رسید. پیش‌بینی می‌شود که تولید جهانی لیتیوم که با افزایش سریع تقاضای جهانی ناشی از حرکت به سمت انرژی‌های پاک و قیمت‌های بالای ناشی از کسری بازار لیتیوم در سال‌های اخیر تحریک شده است، به رشد سریع خود ادامه دهد. همچنین پیش‌بینی می‌شود که تولید لیتیوم-جهان از ۷۳۷ هزارتن به ۱۳۷۲ هزارتن در دوره ۲۰۲۲-۲۰۲۵ افزایش یابد. این افزایش در نتیجه افزایش سرمایه‌گذاری در استخراج از طریق آب نمک و استخراج سنگ‌های سخت از جمله اسپودومن و لپیدولیت خواهد بود. برای پاسخگویی به تقاضای رو به رشد لیتیوم، سرمایه‌گذاری جهانی در تصفیه لیتیوم باید افزایش یابد. افزایش استخراج منابع لیتیوم منعکس کننده تولید بیشتر در تمام کشورهای تولیدکننده اصلی در کنار افزایش سطح تولید برخی تولیدکنندگان کوچک‌تر است. عدم قطعیت اصلی برای این پیش‌بینی به اطلاعاتی است که دولت‌های دولتی در چین مربوط می‌شود. اعلامیه‌های بعدی این دولت‌ها ممکن است تاثیر مهمی بر رشد استخراج جهانی لیتیوم داشته باشد. در سال ۲۰۲۳ استرالیا با ۵۰درصدی، پیشتان استخراج جهانی لیتیوم است. انتظار می‌رود شیلی (دومین منبع بزرگ استخراج لیتیوم) در آینده شاهد رشد بیشتری در تولید لیتیوم باشد. پیش‌بینی می‌شود که استخراج لیتیوم شیلی از ۱۶۱ هزارتن به ۲۳۶ هزارتن در دوره ده‌ساله افزایش یابد. در حالی که شیلی برنامه‌های خود را برای ملی کردن صنعت لیتیوم در آوریل ۲۰۲۳ اعلام کرد، دولت اعلام کرده است که نسبت به قراردادهای قبلی متعهد خواهد بود. در نتیجه، فرض بر این است که این اعلامیه تا سال ۲۰۲۵ تاثیر مهمی بر تولید نخواهد داشت. عرضه جهانی لیتیوم نه تنها در حال افزایش است، بلکه در حال متعوم شدن نیز است که منعکس‌کننده تلاش دولت‌ها برای تامین امنیت مواد معدنی حیاتی از متمرکزتر از استخراج است. افزایش ظرفیت تصفیه لیتیوم در چین و شیلی منجر به افزایش لیتیوم تصفیه شده می‌شود. با این حال، توسعه بیشتر برای کشورهای مانند آرژانتین، استرالیا و ایالات‌متحده دیده می‌شود. پیش‌بینی می‌شود چین حدود ۶۰ درصد از تولید لیتیوم تصفیه شده جهان را در نتیجه سرمایه‌گذاری برای ایجاد ظرفیت تصفیه بیشتر حفظ کند، در بخش عرضه از طریق بازیافت نیز تخمین زده می‌شود که تا یافت ۳ تا ۳ درصد از عرضه لیتیوم را تا سال۲۰۲۵ پوشش دهد.قیمت لیتیوم در سال ۲۰۲۲ به طور چشمگیری افزایش یافت، زیرا تقاضای جهانی از عرضه پیشی گرفت. این افزایش به دلیل سرعت بی‌سابقه رشد تقاضای خودروهای برقی در سال‌های ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ بود. این در تضاد مستقیم با دو سال قبل بود، رشد ناکافی در فروش جهانی خودروهای برقی طی سال‌های ۲۰۱۹ و ۲۰۲۰ باعث شد تولید لیتیوم از تقاضا پیشی بگیرد و منجر به افزایش موجودی‌های لیتیوم و کاهش شدید قیمت لیتیوم در آن سال‌ها شد.

آینده روشن صنعت نسوز

سیامک مسکوبیان

فعال صنعت نسوز

با توجه به توسعه و پیشرفت روزافزون صنعت فولاد در کشور و همچنین برنامه‌ریزی برای تولید ۵۵ میلیون تن فولاد در اقی ۱۴۰۴، صنعت نسوز به عنوان یکی از صنایع مهم و تاثیرگذار در تولید فولاد نیز با رشد و پیشرفت قابل قبولی طی سال‌های اخیر همراه بوده است. با توجه به توسعه و پیشرفت روزافزون صنعت فولاد در کشور و همچنین برنامه‌ریزی برای تولید ۵۵ میلیون تن فولاد در اقی ۱۴۰۴، صنعت نسوز به عنوان یکی از صنایع مهم و تاثیرگذار در تولید فولاد نیز با رشد و پیشرفت قابل قبولی طی سال‌های اخیر همراه بوده است. علاوه بر فولاد، نوسوزها از اهمیت بالایی در سایر صنایع همچون سیمان، شیشه و نفت و گاز و پتروشیمی برخوردارند. به منظور تولید هر تن فولاد، به طور متوسط به ۱۰ تا ۲۰ کیلوگرم نسوز نیاز است و میزان تولید انواع نسوز در کشور، حدود ۶۰۰ هزار تن در سال برآورد شده که از این مقدار، ۴۵۰ هزار تن در صنعت فولاد (حدود ۷۵ درصد) و ۱۵۰ هزار تن در سایر صنایع (حدود ۲۵ درصد) مصرف می‌شود. فعالان صنعت نسوز در ایران، حدود ۴۰۰ تا ۵۰۰ درصد مواد اولیه مورد نیاز خود مانند شاموهرها را از بازار داخلی و باقی‌مانده آن همچون آلومینا، منیزیت، سیمان‌های نسوز و... را از بازارهای خارجی تامین می‌کنند. کشور چین، در صدر صادرکنندگان مواد اولیه نسوز است و نسوز به کشور قرار دارد و برخی از کشورهای آفریقای و استرالیا، از دیگر صادرکنندگان مواد اولیه مورد نیاز این صنعت به کشور هستند. دانش و تکنولوژی تولید انواع نسوزها، با پیشرفت چشمگیری طی سال‌های اخیر همراه بوده است و می‌توان گفت حدود ۷۰ درصد قطعات و ماشین‌آلات مورد استفاده در این صنعت توسط متخصصان و شرکت‌های دانش‌بنیان داخلی بومی‌سازی شده است. با این وجود و علی‌رغم اهمیت بالای صنعت نسوز در تولید فولاد، فعالان این صنعت با یک سری موانع و چالش‌های مواجهند که ادامه مسیر روبه‌رشد آن‌ها را سخت و دشوار کرده است. تامین مواد اولیه از بازارهای وارداتی، یکی از مهم‌ترین معضلات تولیدکنندگان نسوز در سطح کشور به شمار می‌آید و عملکرد آن‌ها را به شدت تحت تاثیر قرار داده است. فعالان این صنعت از زمان ثبت سفارش واردات مواد اولیه تا تخصیص ارز مورد نیاز و اخذ مجوز و تاییدیه‌های لازم، همواره با سنگ‌اندازی‌هایی از جانب سازمان‌های ذی‌ربط مواجه می‌شوند که فرایند تامین مواد اولیه و در ادامه، تولید را مختل می‌کند. عدم ثبات قوانین در حوزه‌های مختلف به ویژه واردات و صادرات (تجارت خارجی)، مضل دیگری است که نه تنها فعالان این صنعت بلکه اغلب صنایع با آن دست و پنجه نرم می‌کنند. در حال حاضر انواع نسوزها به میزان کافی در داخل کشور تولید می‌شود و در اختیار صنایع فولاد سیمان، شیشه و نفت و گاز و پتروشیمی قرار می‌گیرد. بر همین اساس بسیاری از تولیدکنندگان نسوز به دنبال عرضه محصولات خود در بازارهای صادراتی هستند که در این بخش نیز با معضلی به نام رفع تعهد ارزی مواجه می‌شوند. موانع و نرسخ ارز و اختلاف قیمت در بازارهای مختلف اعم از آزاد، متشکل، سنا و... در مشکلات صادرکنندگان نسوز افزوده و به همین علت صادرات این محصول طی ماه‌های اخیر کاهش یافته است. قطعی برق و گاز در اختیار صنایع فولاد، چالش همگانی در بخش صنعت و معدن کشور تبدیل شده و فعالان این صنعت نیز از چالش تامین انرژی مستثنی نیستند. این معضل باعث شده است که متأسفانه سرمایه‌گذاری در این صنعت نسوز طی سال‌های اخیر کاهش پیدا کند زیرا تولید در صنایع بالادستی همچون فولاد در زمان‌های قطعی برق و گاز کاهش یافته و ریسک سرمایه‌گذاری در صنعت نسوز در پایان کاهش مصرف آن در تولید فولاد افزایش می‌یابد. به دلیل موانع و نرسخ قیمت که آینده صنعت نسوز روشن خواهد بود؛ به شرط آنکه چالش‌های فوق با تدابیر دولت و مسئولان مربوطه رفع شود و هماهنگی میان سازمان‌های دولتی و همچنین همکاری با فعالان بخش خصوص بیش از پیش افزایش یابد. آینده صنعت نسوز، به رشد و توسعه صنایع همچون فولاد و سیمان گره خورده است و بدون شک رفع موانع و محدودیت‌های موجود در این صنایع به ویژه تامین انرژی پایدار، می‌تواند به توسعه و پیشرفت صنعت نسوز در کشور منجر شود.

اشتغال ۱۲۵ هزار نفر در صنایع و معادن استان یزد

مدیرکل سازمان صنعت، معدن و تجارت استان یزد از اشتغال ۱۲۵ هزار نفر در صنایع و معادن استان خبر داد. کاظم صادقیان در مراسم تجلیل از صادرکنندگان برتر استان یزد با اشاره به صدور ۳ هزار و ۳۷۰ پروانه بهره‌برداري فعال در استان یزد اظهار کرد: در این واحدهای صنعتی بالغ بر ۱۰۷ هزار نفر مشغول به کار هستند. وی عنوان کرد: در حوزه معدن نیز در سطح استان ۷۷۵ پروانه بهره‌برداري صادر شده که در این واحدها ۱۵ هزار نفر اشتغال دارند. صادقیان همچنین از صدور پروانه برای ۵۰ هزار واحد صنفی در استان یزد خبر داد و افزود: در واحدهای صنفی یزد برای ۴۰ هزار نفر شغل ایجاد شده است. مدیرکل سازمان صنعت، معدن و تجارت استان یزد در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به صادرات بیش از یک میلیارد و ۷۹ میلیون دلار در ۹ ماهه آگوست بیان کرد: این میزان صادرات حاصل تلاش مشترک دولت و بخش خصوصی در استان است. وی افزود: ارتقای ۲۵ درصدی در بحث صادرات در استان یزد حاصل تلاش همه‌دست اندرکاران حوزه تولید در استان است.

صادقیان از شوری تامین و کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید استان یزد به دلیل همراهی در حل مشکلات صنایع و معادن استان یزد تقدیر کرد. در این مراسم که با حضور معاون صنایع ماشین‌آلات و تجهیزات وزارت صمت، معاون ارتقاء کسب و کارهای بین‌المللی توسعه سازمان توسعه تجارت ایران، استاندار یزد و معاونان وی و جمعی از مسوولان استان و فعالان صنعتی و معدنی برگزار شد، از سه دستگاره برتر در حوزه صادرات از جمله سازمان صمت همچنین ۲۶ صادرکننده برتر استان یزد تجلیل شد.

شرکت‌ها

ضرر ۲۰ هزار میلیارد ریالی معدن‌تاش به آلومینای ایران

بوکسیت مورد نیاز آلومینا در جاجرمد از ترکیه با هزینه گزاف وارد می‌شود. مجتمع آلومینای ایران به عنوان تنها تولیدکننده پودر آلومینا در کشور، یک پنجم نیاز داخلی را تامین می‌کند و مابقی نیاز کشور در این بخش از خارج وارد می‌شود. آلومینای ایران در شهرستان جاجرمد، واحد تولیدی منحصر به فرد تولیدکننده پودر آلومینا است که این محصول به عنوان ماده اولیه چهار واحد تولیدی از جمله ابرالکو، المهدی، سالکو و نیز تولید شمش در جاجرمد به مصرف می‌رسد. بوکسیت مورد نیاز آلومینای ایران از معادن بخش خصوصی در استان‌های مختلف از جمله خراسان شمالی، تهران، یزد، سمنان و کهگیلویه و بویراحمد تامین می‌شود. مجتمع آلومینای ایران در ۱۵۰ کیلومتری جنوب بجنورد و ۵ کیلومتری شمال شهر جاجرمد واقع است. این مجتمع صنعتی قفل تولید پودر آلومینیوم در کشور است.

استان سمنان به مرحله نهایی رسید اما در نهایت به نتیجه نرسید. وی با بیان اینکه درخواست مردم سمنان به حق است افزود: بازگشایی معدن تاش در سمنان از مسیر وزیر صمت نمی‌گذرد بلکه چاره این مشکل از مسیر شورای تامین ۲ استان برطرف می‌شود. نماینده مردم بجنورد، راز و جرگلان، گرمه، جاجرمد، مانه و سملقان در مجلس شورای اسلامی گفت: توقف معدن تاش در استان سمنان بعنوان تامین‌کننده بوکسیت کارخانه آلومینای ایران در شهرستان جاجرمد خراسان شمالی به این کارخانه ۲۰ هزار میلیارد ریال خسارت زد. برداشت از معدن بوکسیت تاش در استان سمنان به عنوان ماده اولیه آلومینای ایران در جاجرمد خراسان شمالی از چند سال گذشته به علت مشکلات اجتماعی متوقف شده و این در حالی است که برداشت از این معدن با هزینه کم قابل برداشت و بهره‌وری بالایی دارد. وی خاطرنشان کرد: بوکسیت معدن تاش در مقابل معادن جاجرمد دارای عیار بالایی است و به ناچار باید از این معدن استفاده شود. پاکمهر با بیان اینکه خاطرنشان کرد: اکنون به علت توقف برداشت از معدن تاش،

یک فعال صنعتی مطرح کرد:

صنعت بازیافت در حاشیه

گروه خبر

سطوح می‌شود نامرئی بوده و تولیدکنندگان برای تبدیل آن به نور مرئی، سطح داخلی لامپ را با فسفر می‌پوشانند. تا زمانی که این لامپ‌ها دچار آسیب نشوند، خطری برای مصرف‌کنندگان به همراه ندارند اما بعد از شکستن آن‌ها، افراد باید محل را ترک کرده و پس از گذشت یک ساعت با رعایت نکات ایمنی و بدون تماس پوستی با بقایای لامپ، آن را جمع‌آوری کنند. تولید این لامپ‌ها از سال ۲۰۱۵ در اروپا ممنوع شد اما تولید لامپ‌های کم‌مصرف و جیوه‌ای همچنان در ایران ادامه دارد؛ اگرچه لامپ‌های ال ای دی وارد بازار شده‌اند اما این نوع از لامپ‌ها هم خطراتی به همراه دارند. ما به طور اتفاقی متوجه شدیم زمانی که لامپ‌های ال ای دی پرقدردت روشن هستند، امواج رادیویی دچار اختلال می‌شوند؛ پس از در میان گذاشتن این موضوع با متخصصان و کارشناسان حوزه الکترونیک، متوجه شدیم که در کشور فرانسسه هم اما و اگرهایی در خصوص تولید و مصرف لامپ‌های ال ای دی وجود دارد.

بازیافت، صنعتی ناشناخته و مهجور

مدیرعامل شرکت پاک بازیافت پلیکان در خصوص ماشین‌آلات مورد استفاده در واحدهای احداث‌شده، ابراز کرد: زمانی که ما فعالیت خود را آغاز کردیم، ماشین‌موزان بازیافتی به طور کامل با پلاستیک امحا و خنثی‌سازی لامپ‌های جیوه‌ای آشنا نبودند؛ به همین دلیل فقط امکان ساخت دستگاه‌های خردکننده را داشتند. در این شرایط ما برای رفع نیاز خود، نسبت به بومی‌سازی ماشین‌آلات و دستگاه‌ها اقدام کردیم که خوشبختانه با مشکل خاصی در زمینه تعمیر و نگهداری آن‌ها مواجه نشدیم. رعنا در پایان خاطرنشان کرد: در حال حاضر بزرگ‌ترین مشکلی که ما با آن در کشور مواجه هستیم، عدم فرهنگ‌سازی و اطلاع‌رسانی در رابطه با مقوله بازیافت و حفاظت از محیط زیست است؛ این مسئله باعث شده تا برخی از افراد شناخت کافی از سموم و فلزات خطرناک نداشته باشند و در زمان خرید مواد بازیافتی، اهمیتی به پلاستیک صحیح و زاین برن کامل آلوده‌ها ندهند. لازم به ذکر است که مواد اولیه این مجموعه از طریق سازمان‌های دولتی تامین می‌شود و ما هزینه امحا و خنثی‌سازی لامپ‌های جیوه‌ای را از این سازمان‌ها دریافت می‌کردیم؛ اگرچه در خصوص لامپ‌هایی که در اختیار مصرف‌کنندگان قرار داشته و واحدها بازیافت به آن دسترسی ندارند، به صرفه نبود. به همین دلیل لامپ‌های جیوه‌ای و لامپ‌های کم‌مصرف وارد بازار شدند؛ هدایت یون‌ها بین قطب مثبت و منفی لامپ‌های جیوه‌ای، قابلیت بازیافت دارند، دایر ششوند اما توجهی به این مسئله نشد.

این مشکل اقدامات و پیگیری‌های فراوانی را انجام دادیم اما نتیجه‌ای حاصل نشد. گفتنی است که جیوه فلزی بسیار خطرناک و سمی است، به طوری که یکی از عوامل بروز بیماری کبد چرب در افراد به شمار می‌آید؛ طبق برآورد سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق (ساتنا) وابسته به وزارت نیرو، جیوه لامپ‌های رها شده در طبیعت در هر ثانیه حدود ۴۰۰ هزار لیتر از آب‌های کشور را آلوده می‌کند (در صورت شکسته شدن یک لامپ کم‌مصرف متوسط، ۱۹۰ هزار لیتر آب آلوده شده و قابل شرب نیست). علاوه بر آلودگی آب، مردم کشور با معضل آلودگی هوا نیز دست به گریبان هستند. سلامت آن‌ها را به خطر انداخته است. در این شرایط مسئولان کشور برای بهبود سلامت افراد اقدام به واردات دارو می‌کنند، در حالی می‌توانند با حمایت از فعالان صنعتی، مانع از بروز این مشکلات شوند. وی افزود: در سال‌های گذشته لامپ‌های تنگستن مورد استفاده قرار می‌گرفتند اما به دلیل اینکه ۹۰ درصد انرژی این لامپ‌ها تبدیل به حرارت و مابقی به روشنایی می‌شد، استفاده از آن‌ها دیگر مقرون به صرفه نبود. به همین دلیل لامپ‌های جیوه‌ای و لامپ‌های کم‌مصرف وارد بازار شدند؛ هدایت یون‌ها بین قطب مثبت و منفی لامپ‌های جیوه‌ای، به عهده فلز جیوه است اما نوری که از این فرایند

یا محیط زیست ندارد و این ماده و نور سوزناک و سست‌شو تبدیل به اسید فسفریک می‌شود؛ علاوه بر فلز جیوه، شیشه‌های لامپ و فسفر، پلاستیک و سایر مواد جانبی نیز بازیافت می‌شوند که هر کدام از آن‌ها در صنایع مختلفی مورد استفاده قرار می‌گیرند. لازم به ذکر است که جیوه فلزی گران‌قیمت و کمیاب است اما با این وجود میزان تقاضای آن در بازار بسیار بالاست و واحدهای بازیافت چالشی در زمینه فروش این فلز ندارند. **سلامت جامعه در خطر است!** رعنا با اشاره به اثرات منفی امحاسازی غیراصولی، اظهار داشت: برخی از شرکت‌ها مدعی هستند که امکان امحاسازی لامپ‌های جیوه‌ای را دارند اما فقط فرایند خریدایش را انجام داده و پلاستیک صورت کامل انجام نمی‌شود؛ در حالی که اصلی‌ترین مرحله امحا و خنثی‌سازی لامپ‌ها، استخراج فلز جیوه است. متأسفانه این واحدها لامپ‌های خرد شده را زیر خاک دفن می‌کنند که با بارش باران، جیوه موجود در آن‌ها شسته شده و متیل جیوه وارد سفره‌های آب‌های زیرزمینی می‌شود. پس از ۵۰۰ متر خنثی‌سازی و بی‌خطر کردن که با این کار مجدداً شده و باعث بروز بیماری‌هایی می‌شود؛ برای رفع

ما به دنبال اخذ رای نهایی هستیم. مشکلات فراوان و عدم حمایت از فعالان صنعتی، باعث ناامیدی و دلزدگی شدن آن‌ها نسبت به ادامه مسیر می‌شود. مدیرعامل شرکت پاک بازیافت پلیکان در رابطه با فرایند خنثی‌سازی و استحصال فلز جیوه، توضیح داد: همان طور که ذکر شد کشورهای سوئد و آمریکا در این زمینه بسیار باقدرت عمل کرده‌اند و از روش‌های فیزیکی برای خنثی‌سازی استفاده می‌کنند اما ما با بهره‌گیری از روش‌های فیزیکی و شیمیایی موفق به خنثی‌سازی ۱۰۰ درصدی شدیم. گفتنی است که برخی از کشورهای آسیایی مانند چین، کره جنوبی و سنگاپور نیز دانش و تکنولوژی خنثی‌سازی لامپ‌های جیوه‌ای را در اختیار دارند اما در کشورها حوزه خلیج فارس در این زمینه اقداماتی انجام نشده است. ابتدا خریدایش لامپ‌ها توسط دستگاه‌های خردکننده صورت می‌گیرد و بخار جیوه متصاعد شده از این فرایند به وسیله فیلترهایی جمع‌آوری و تکویم می‌شود؛ سپس بخار متصاعد شده در کربن اکتیو که جذب جیوه است، جذب شده و با حرارت دادن به‌دین شیشه‌های آلوده، درون محلولی قرار گرفته و شست‌وشو داده می‌شوند که با این کار مجدداً به چرخه تولید باز می‌گردند. فسفر موجود در

دو چالش انرژی و حمل محصول در مسیر تولیدات فولاد سنگان

ماهه ۱۴۰۲ بیش از ۳ میلیون تن کنسانتره در این مدت تولید نماید که معادل کل تولیدات این محصول در سال گذشته بوده است. کارخانه گندله‌سازی فولاد سنگان پتانسیل تولید ۲۰ درصد بیش از ظرفیت روزانه و ماهانه خود را دارد و به طور کلی می‌توان گفت تولید ۶ میلیون تن گندله به شرط تامین پایدار انرژی و چالش حمل ریلی و جاده‌ای برای فولاد سنگان دور از دسترس نیست. اما مشکل قطعی گاز از یکسو و ضعف زیرساخت‌های حمل ریلی از سوسوی دیگری که موجب انباشت و دپوی محصولات تولیدی می‌گردد، باعث از دست رفتن چنین ظرفیت بالقوه‌ای می‌شود و از طرف دیگر میزان سودآوری شرکت‌های منطقه را نیز تحت تاثیر قرار خواهد داد.

از آنجا که قطعی گاز باعث تعطیلی کارخانه گندله سازی می‌گردد، در روندی معکوس بر تولید کنسانتره شرکت نیز تاثیر منفی دارد چراکه انباشت و دپوی کنسانتره و عدم مصرف آن در گندله سازی اجازه تولید کنسانتره را حداکثر توان را نخواهد داد. با وجود ظرفیت تولید ۳۵ میلیون تن گندله و کنسانتره و ۲،۵ میلیون تن سنگ‌آهن دانه‌بندی شده در منطقه سنگان، ظرفیت حمل‌ونقل ریلی حداکثر ۸،۵ میلیون تن است و در سال گذشته تنها ۵ میلیون تن حمل‌جاده‌ای انجام شده است. در حال حاضر ظرفیت حمل ریلی منطقه سنگان با ظرفیت تولید کارخانه‌های منطقه هماهنگ نیست و باعث تأخیر در حمل‌ونقل محصولات شده است. از طرفی هزینه حمل محصول به مراکز مختلف صنعتی به دلیل مشکلات زیرساخت حمل ریلی بالاست و زیرساخت جاده‌ای و ظرفیت آن نیز به اندازه‌ای نیست که تکافوی محصول تولید شده را بدهد. بنابراین باید اذعان کرد که محدود انرژی و ضعف زیرساخت‌های حمل و نقل دو چالش عمده برای شرکت‌های صنعتی منطقه شرق کشور به خصوص سنگان است که حل آن نیازمند حمایت سازمان‌های مربوطه و همکاری شرکت‌های صنعتی و معدنی منطقه است.

اجرای بیش از ۱۸ هزار متر حفاری اکتشافی در پروژه جانجا

حدود ۱۹ قرارداد منعقد شده و در حال حاضر عملیات اکتشافی و باطله‌برداری در محدوده معدن فعال است؛ به طوری که که از ابتدای پروژه، حدود ۱۸ هزار و ۷۰۰ متر حفاری و بیش از یک میلیون متر مکعب باطله‌برداری صورت گرفته است. همچنین به توجه به اتمام فاز مهندسی پایه پروژه احداث کارخانه تغلیظ، تشریفات مناقصه جهت انتخاب پیمانکار (EPC) در جریان است. پروژه‌های زیرساخت عمدتاً شامل پروژه‌های تامین آب، تامین برق، مدیریت آب و باطله و همچنین پروژه مخابرات و راه‌اندازی اینترنت بوده که همگی در مرحله انجام تشریفات مناقصه است. ابراهیمی‌نسب با اشاره به اهمیت توسعه اکتشافات، عنوان کرد: تاکنون ۱۳ هزار و ۱۷۲ متر حفاری، عمدتاً به منظور جانمایی تاسیسات زیربنایی در مرحله اول صورت گرفته است و در ادامه و در مرحله دوم، قرارداد ۲۰ هزار متر حفاری اکتشافی تکمیلی منعقد شده است که از این میزان تاکنون پنج هزار و ۵۰۰ متر حفاری انجام شده و سپس از آن نیز با توجه به نتایج حفاری‌های مراحل اول و دوم، نسبت به ادامه حفاری‌های اکتشافی اقدام خواهد شد.

وی در ادامه به چالش‌های موجود جهت تسریع در اجرای عملیات‌های معدنی و همچنین تامین زیرساخت‌های پروژه جانجا اشاره کرد و گفت: در حال حاضر تحریم‌های ظالمانه موجب محدودیت همکاری با شرکت‌های خارجی صاحب تکنولوژی شده است؛ همچنین مشکلات مربوط به تامین تخصصی ارز (جهت خرید ماشین‌آلات و تجهیزات)، منجر به افزایش ریسک‌های پروژه می‌شود. در همین راستا، شرکت توسعه معادن و صنایع جانجا با تکلیف برداش و تجربه متخصصان داخلی و پیگیری و مذاکره با شرکت‌های خارجی در جهت رفع موانع موجود قدم برداشته و امیدوار به هم‌افزایی جهت رفع مشکلات با همکاری و همیاری کلیه دستگاه‌های مربوطه است. اشتغال‌زایی بیش از یک هزار و ۵۰۰ نفری در پروژه جانجامدیرعامل شرکت توسعه معادن و صنایع مس جانجا در پایان خاطرنشان کرد: تلاش در جهت رشد اقتصادی و صنعتی معادن منطقه، همواره از اهداف اصلی این پروژه بوده است. اجرای پروژه عظیم مس جانجا در شمال استان سیستان و بلوچستان، از جمله حرکت‌های مؤثری است که انتظار می‌رود با به ثمر نشستن آن، گامی مؤثر در توسعه، آبادانی و اشتغال‌زایی این منطقه برداشته شود. هم‌اکنون حدود ۲۰۰ نفر در پروژه مشغول به کار هستند که با رسیدن به مرحله بهره‌برداری، زمینه اشتغال‌زایی بالغ بر یک هزار و ۵۰۰ نفر به طور مستقیم فراهم خواهد شد.

مدیرعامل شرکت توسعه معادن و صنایع مس جانجا گفت: تاکنون ۱۳ هزار و ۱۷۲ متر حفاری، عمدتاً به منظور جانمایی تاسیسات زیربنایی در مرحله اول صورت گرفته و در مرحله دوم، قرارداد ۲۰ هزار متر حفاری اکتشافی تکمیلی منعقد شده است. از این میزان تاکنون، پنج هزار و ۵۰۰ متر حفاری انجام شده و پس از آن نیز با توجه به نتایج حفاری‌های مراحل اول و دوم، نسبت به ادامه حفاری‌های اکتشافی اقدام خواهد شد. حسین ابراهیمی‌نسب در گفت‌وگو با فلزات آنلاین در خصوص وضعیت کنونی پروژه مس جانجا و اقدامات اخیر انجام شده توسط شرکت توسعه معادن و صنایع مس جانجا در این پروژه، بیان کرد: اواخر بهمن سال ۱۴۰۰، کنسرسیومی با محوریت شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات «بومعدان» و همراهی شرکت‌های بزرگ و توانمند معدنی شامل شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر، شرکت معدنی و صنعتی جادرملو، شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین، شرکت معدنی بین‌المللی توسعه صنایع و معادن غدیر و شرکت تجلی توسعه معادن و فلزات برنده مزایده مس جانجا در شهرستان نیریز استان سیستان و بلوچستان شد. با توجه به قرارداد فی‌مابین شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران و این کنسرسیوم مبنی بر تشکیل شرکتی با مشارکت اعضای فوق‌الذکر، شرکت توسعه صنایع و معادن مس جانجا به این منظور تاسیس شد. وی ادامه داد: هدف این طرح انجام سرمایه‌گذاری به منظور اکتشاف توسعه تجهیز، آماده‌سازی و بهره‌برداری از معدن مس جانجا و احداث و بهره‌برداری از کارخانه تولید کنسانتره مس با ظرفیت سالانه حدود ۱۳۰ هزار تن کنسانتره و محصولات جانبی دیگر در سال ۱۴۰۶ است. محدوده معدنی جانجا واقع در شمال سیستان و بلوچستان، ۲۰۰ کیلومتری زاهدان و در حدود ۱۳۰ کیلومتری غرب شهر زابل و در ۶۵ کیلومتری جنوب شهر نهبندان و نزدیک روستای ماده کار نیز قرار دارد. با توجه به طرح‌های انجام شده در معدن، حدود ۳۰۰ میلیون تن کانسنگ با عیار متوسط ۰/۲۶ درصد مس استخراج خواهد شد. هم‌زمان با عملیات اکتشافی تکمیلی، کارخانه تغلیظ مس طی پنج سال احداث خواهد شد و بهره‌برداری از آن به مدت ۲۰ سال ادامه خواهد داشت. هزینه سرمایه‌گذاری در این طرح حدود ۴۰۰ میلیون دلار برآورد شده است. اجرای بیش از یک میلیون متر مکعب باطله‌برداری در معدن جانجامدیرعامل شرکت توسعه معادن و صنایع مس جانجا تصریح کرد: از ابتدای پروژه تا تاریخ ثبت معادن، مجوزهای مربوط به بخش معدن و کارخانه شامل گواهی کشف، پروانه بهره‌برداری و جواز تاسیس کارخانه اخذ شده است. همچنین در رابطه با انتخاب مشاوران و پیمانکاران اصلی طرح مس جانجا، تاکنون

متخصصان یک شرکت دانش‌بنیان موفق به تولید کربن فعال با هدف تصفیه آب و پساب برای مقابله با کمبود آب شدند.مهدی راه‌پیمای، مدیرعامل این شرکت دانش‌بنیان با اشاره به استفاده از روزآمدترین فناوری‌ها برای تولید «کربن اکتیو»(کربن فعال) مورد استفاده در محصولات صنعتی، تحقیق و پژوهش، اظهار کرد: یکی از مهمترین کاربردهای کربن فعال در حوزه تصفیه آب است و این شرکت در راستای مسئولیت اجتماعی، اولویت‌بخشی به حل معضل دسترسی به آب سالم و گذر از بحران آب اقدام به ساخت این دستگاه کرده است.وی ارائه خدمات و تسهیلات آزمایشگاهی و تحقیقاتی برای محققان و دانشگاهیان و بسترسازی مناسب برای تحقق پروژه‌های مورد نیاز صنعت و دانشگاه با استفاده از طیف گسترده‌ای از تجهیزات آزمایشگاهی به‌روز دنیا در حوزه نانو، پلیمر و شیمی را از اهداف این مجموعه دانست و اظهار کرد: این شرکت با

با توسعه پارس جنوبی در دهه ۸۰ آغاز شد. افزون‌بر بخش خانگی اغلب صنایع و نیروگاه‌ها نیز گازرسانی شده‌اند و گاز مهم‌ترین سوخت کشور به‌شمار می‌رود.در این میان، ۷۵ درصد گاز مصرفی در کشور از پارس جنوبی تأمین می‌شود و این آمار نشان‌دهنده اهمیت این میدان در تأمین امنیت انرژی به‌ویژه در فصل زمستان است؛ درواقع میدان مشترک پارس جنوبی که در بستر خلیج فارس و مرز مشترک ایران و قطر قرار دارد، بزرگ‌ترین میدان گازی جهان است. مجموع ذخایر گازی این میدان ۳۹ تریلیون مترمکعب و ذخایر میعانات گازی آن نیز ۵۶ میلیارد بشکه بوده. از این میزان سهم ایران در بخش گاز آن ۱۴ تریلیون مترمکعب و در معیانات گازی ۱۸ میلیارد بشکه برآورد می‌شود که معادل ۸ درصد از کل گاز جهان است. روزانه به‌طور میانگین حدود ۶۸۰ میلیون مترمکعب برداشت گاز از پارس جنوبی از سوی ایران انجام می‌شود که در بالاترین میزان خود به برداشت روزانه ۷۰۵ میلیون مترمکعب نیز در این زمستان سال گذشته رسید. در این زمینه جواد اوچی، وزیر نفت با بیان اینکه روزانه ۷۰۵ میلیون

موضوع مهم دیگر اینکه گاز طبیعی افزون بر اینکه بیش از ۷۵ درصد سبب انرژی در داخل را تشکیل می‌دهد، به عنوان خوراک در برخی صنایع، مانند صنعت پتروشیمی، برای تولید اوره و آمونیاک، همچنین تولید محصولات پلیمری مورد استفاده قرار می‌گیرد. کاربرد دوگانه گاز طبیعی به عنوان سوخت و خوراک صنایع، نقش محوری گاز در صنعت را برجسته‌تر می‌سازد؛از طرف دیگر در بخش تجارت بین‌الملل، ارزآوری حاصل از صادرات گاز از یک سو و توانایی جذب سهم قابل‌توجهی از بازارهای انرژی منطقه، از دیگر سبب، بر اهمیت این صنعت، در رشد اقتصادی، می‌افزاید. ایران می‌تواند به پشتوانه توانمندی در انتقال گاز و با برنامه‌ریزی، سهم قابل ملاحظه‌ای از بازار انرژی اقتصادی، دیگر مولفه‌های قدرت ملی و منطقه‌ای ایران بهبود می‌دهد و سبب ارتقای قدرت سیاسی و امنیتی کشور می‌شود.هم‌اکنون ۹۵ درصد جمعیت کشور در بخش شهری و روستایی به شبکه گاز دسترسی دارند. شتاب گازرسانی در کشور هم‌زمان

برداشت نفت از چاه‌های قدیمی

چهار هزار بشکه روزانه در سرویس قرار دادند؛ از دیگر اقدامات انجام‌شده ۷۲عملیات لوله مغزی سیار به میزان ۳۳۰نفر روز بودی که ۲۹حلقه چاه را تحت عملیات انجام داده‌ام و ۱۶چاه با دی ۲۳هزار بشکه جواب داد. وی با اشاره به اقداماتی که نسبت به سال گذشته در این شرکت با رشد چشمگیر همراه بوده، عنوان کرد: تا دی ماه امسال ۱۸۷ هزار و ۲۲۵نقطه ضخامت‌سنجی شده که نسبت به کل سال گذشته ۲۷درصد رشد داشته و در این ضخامت‌سنجی‌ها ۲۸۱مورد مشکل‌دار تشخیص داده شد که ۲۱۸مورد برطرف شده و برنامهریزی شده مابقی تا پایان سال انجام شود.

مدیرعامل شرکت نفت و گاز آغاچاری اظهار کرد: در خردگی فلزات کارخانه گاز مایع ۱۵۰۰ که ۳۳درصد خوراک پتروشیمی بندر امام را تأمین می‌کند، بدون از سرویس خارج کردن آن یک تکنولوژی جدید جریان گردابی پارسی، ضخامت‌سنجی از روی عایق انجام می‌شود که امکان دارد برای نخستین‌بار در مناطق نفت‌خیز جنوب در حال انجام است؛ همچنین در ضخامت‌سنجی سال گذشته ایستگاه ۲هزار که با روش بازرسی غیرمخرب TEOFT انجام داده‌ام، این کارخانه از سرویس خارج نشد و در زمستان سرد سال گذشته به کمک کمپوز آمدیم که طبق تعریف دکتر خجسته‌مهر در بازدید از این شرکت گفته شد شرکت نفت و گاز آغاچاری در سال ۱۴۰۱ در بحرانی‌ترین زمان ممکن ۱۷میلیون مترمکعب گاز به خط سراسری تزریق کرد که این برای شرکت ما مایه مباهات است. تقی‌زاده ادامه داد: ۸۸حلقه ۱۷میلیون مترمکعب گاز به خط سراسری تزریق کرد که این شرکت ما مایه مباهات است. تقی‌زاده ادامه داد: همکاران ما در به‌عنوان پایلوت مجهز کردیم که کار خیلی بزرگی بود و با ضریب اطمینان بیشتری داشته باشیم و هر اتفاقی در پایین‌دست چاه بیفتد در کمترین زمان ممکن در آنفای از نایب چاه را از سرویس خارج کند؛ در سال گذشته ۱۹۹ترانسفورماتور توزیع برق اعم از صنعتی و غیر صنعتی در شرکت آغاچاری توسط همکاران ما و شرکت‌های دانش بنیان داخلی تعمیر شده و در سرویس قرار گرفتند که به میزان زیادی از دفعی برق در تابستان جلوگیری شد.مدیرعامل شرکت نفت و گاز آغاچاری بیان کرد: همکاران ما بدون برون‌سیاری سه حلقه چاه را بازسازی کردند و در بدترین شرایط تنش آبی تابستان، این شرکت ۸هزار و ۸۰۰ متر مکعب به تولید آب خود اضافه کرد که سبب شد ۸۲تر و سه شهر که آب شرب آنها توسط شرکت آغاچاری تأمین می‌شود با کمترین تنش آبی مواجه شوند؛ در گذشته تعمیرات اساسی جرقفیل‌های سقفی هر سه سال یک بار انجام می‌شد که بر اساس ایزوهای جدیدی که شرکت‌های بهره‌بردار گرفتند و طبق دستورالعمل جدید، این کار باید سالانه انجام شود و شرکت آغاچاری سال گذشته ۱۵۳جرقفیل سقفی تعمیر کرد.

تصفیه آب با کربن فعال ایرانی

رویکرد مقابله با بحران خشکسالی به تولید مواد تصفیه آب و پساب مشغول است که در حال حاضر با مجهز شدن کارخانه تولیدی صنعتی به آخرین فناوری روز دنیا و کوره دوار خلأ با قابلیت تولید پیوسته کربن اکتیو به تولید تنازی این محصول می‌پردازد. راه‌پیمای پراکنش و سننتز نانوذرات مانند سیستم‌های پلیمریازسیون، اولتراسونیک پروسی و حامی، سیستم‌های نانولیتوگرافی و تولید لایه نازک با ضخامت نانومتری مانند گلوپلاکس و اسپین کوت، سیستم‌های عملیات حرارتی با اتمسفر گازی مشخص و نیز ظروف و مخازن و تجهیزات تولید نانوذرات بخصوص گرافن و گرافن اکساید در مقیاس انبوه و نیز سانتریفیوژهای حجیم و با پرسرعت که برای ساخت نانوذرات سیلیکا و شستنیوس نانوذراتی مانند گرافن اکساید به‌کار می‌رود، از جمله تجهیزاتی است که شرکت برای تولید نانوذرات در اختیار تولیدکنندگان داخلی قرار می‌دهد.

مترمکعب گاز از پارس جنوبی برداشت می‌شود، افزود: روزانه ۷۵۰ هزار بشکه میعانات گازی نیز در این منطقه برداشت می‌شود.همچنین در شرایط کنونی هر پالایشگاه ۴۲ قای پارس جنوبی روزانه بالغ بر ۱۰ میلیون دلار سودآوری برای کشور دارد و هر پالایشگاه در سال حدود ۲.۵ میلیارد دلار به درآمد کشور می‌افزاید. افزون‌بر آن با بهره‌برداری گام به‌گام ایران از فازهای مختلف پارس جنوبی و افزایش تولید گاز از این میدان مشترک، جایگاه ایران در میان تولیدکنندگان گاز در دنیا نیز ارتقا یافته و سید صادراتی کشور با توجه به جایگزینی مشترک پارس جنوبی محقق شده. آلودگی محیط زمستی نیز در کشور کاهش داشته است. ایران تاکنون ۲۳۰۰ میلیارد مترمکعب گاز از پارس جنوبی برداشت گاز داشته که ۴۱۴ میلیارد دلار درآمدزایی ایجاد کرده و این در حالی است که ۱۵۰ میلیارد دلار هزینه شده است، با بهره‌برداری کامل از آخرین فاز پارس جنوبی یعنی فاز ۱۱، سالانه درآمد نزدیک به ۴ تا ۵ میلیارد دلار ایجاد می‌شود و تولیدش به کاهش ناترازی گاز کمک می‌کند. نکته مهم آن است که این پروژه در شرایط تحریم انجام شد. مجموعه ذخایر نفت خام و گاز طبیعی ایران ۳۳۰ میلیارد بشکه معادل نفت است و ذخایر نامتعارف هنوز به این ذخایر اضافه

انرژی

۲۰ بهمن ۱۴۰۲ •

ارجم ۱۴۴۵ • ۲۳ ژانویه ۲۰۲۴ • دوشنبه

سال ششم • شماره ۱۳۲۹

پایه هفتم

مجلس شورای اسلامی

عملکرد دولت‌ها باعث

بحران گاز شد

فریدون سعیدی

کارشناس انرژی

–تولید و مصرف گاز در سال‌های اخیر به‌واسطه عدم سرمایه‌گذاری در این حوزه و سایه سنگین تحریم‌ها، وضعیت مطلوبی ندارد. اعمال تحریم‌ها از بخش نفت و گاز آغاز و سبب شده در تولید، سرمایه‌گذاری و بخش‌های بالادستی، با مشکلات اساسی مواجه بشویم.نبود توانمندی مناسب و سرمایه‌گذاری خارجی در کشور سبب شده از لحاظ منابع گازی در شرایط ناساعدت قرار بگیریم. امروز کسری تراز انرژی در فصول سرد و گرم هیچ تفاوتی ندارند. نفت و گاز طبیعی بیش از ۹۹ درصد انرژی اولیه کشور را تشکیل می‌دهد.اگر همین امروز تمام مسئولان برای حل مشکل کمبود گاز در کشور دست‌به‌دست هم بدهند، شاید حدود ۳ سال طول بکشد تا بتوانیم این ناترازی را جبران کنیم. از سویی اگر امروز برای این مشکل چاره‌ای اندیشیده نشود، در سال‌های بعد بحران جدی‌تری خواهیم داشت.طبق بررسی‌های انجام‌شده تا قبل از سال ۱۳۹۰، حدود ۸۰ درصد منابع موردنیاز برای سرمایه‌گذاری در بخش نفت و گاز کشور به‌ویژه در بخش‌های بالادستی را سرمایه‌گذاران خارجی تأمین کرده‌اند، اما در سال‌های اخیر وضعیتی که تحریم برای ایجاد کرد، سبب شد نتوانیم از ظرفیتی که در سالیان گذشته از طریق منابع سرمایه‌گذاری خارجی جذب شد، استفاده کنیم. در بحث منابع داخلی نفت و گاز هم دو اتفاق بسیار نامناسب رخ داده است. تحریم‌های غرب سبب شد در بحث صادرات نفت با مشکلات بسیاری مواجه شویم اما در بحث صادرات گاز، مشکلی نداشتیم.کشور در صادرات نفت از روزی ۲.۵ میلیون بشکه در روز به روزی ۷۰۰ هزار بشکه رسیده است. این موضوع یکی از مسائل مهمی بود که سبب شد نتوانیم از داخل کشور منابع موردنیاز برای سرمایه‌گذاری را تأمین و کسری‌هایی که از نبود سرمایه‌گذاری خارجی اتفاق افتاد را جبران کنیم.اتفاق ناخوشایند بعدی، اجرای نامناسب قانون هدفمند کردن یارانه‌ها بود. اگر قرار است کشور رویه مناسبی در حوزه انرژی به‌ویژه در حوزه مصرف داشته باشد، باید این قانون به‌درستی اجرا می‌شد.اگر به سوابق قانون هدفمند کردن یارانه‌ها رجوع کنیم، درمی‌یابیم کارشناسان مخالف یارانه ۴۵۰۰ تومانی بوده‌اند و محاسبات صورت گرفته، نشان می‌داد اگر قرار است ۵۰ درصد منابع صرف یارانه نفت و ایلیایی به شرکت‌های خدمات‌دهنده انرژی تخصیص داده شود، باید به هر فرد حدود ۱۲۵۰۰ تومان تخصیص می‌یافت.عما این مدل از اجرای قانون هدفمندی سبب شد این شرکت‌ها دچار یک اشکال بزرگ شدند و یک اداره کل برای تأمین منابع هدفمند کردن تدبیل شدند. در گذشته شرکت توانیر از محل فروش برق، منابع سرمایه‌گذاری برای تولید برق را تأمین می‌کرد، اما مشکل اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها سبب شد فروش برق از دست شرکت توانیر خارج شود و در اختیار سازمان هدفمندی یارانه‌ها قرار گیرد و در بین مردم توزیع شود. چنین برخوردهایی سبب شد بحران انرژی در کشور، شکل جدی‌تری به خود بگیرد. متأسفانه ما در بحث بهینه‌سازی هیچ فعالیت مثبتی انجام ندادیم، در مرکز پژوهش‌ها در قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر محبت‌ها و نون‌های را گنجانده بودیم که بهینه‌سازی را در دستور کار قرار دهند.

موج انرژی

۷ چالش توسعه زنجیره ارزش پتروشیمی

توسعه صنعت پتروشیمی از بالادست و تأمین خوراک و حامل‌های انرژی از پایین‌دست تا تولید محصول نهایی با چالش‌های بسیاری روبه‌روست که مرتفع‌شدن این نگرانی‌ها می‌تواند روند بهتری از توسعه را به‌همراه داشته‌باشد. شایان ذکر است نگاه‌ها بیشتر به توسعه صنعت پتروشیمی در بالادست معطوف شده و توسعه زنجیره بیش از همه به توسعه در بالادست و تولید کالاهای پایه متمرکز بوده که رویکرد صحیحی به‌شمار می‌رود. در نشتستی که در موسسه مدیریت و برنامه‌ریزی انرژی دانشگاه تهران برگزار شد علی صالح‌حنا به ۷چالش توسعه زنجیره ارزش پتروشیمی اشاره کرد و چالش‌های حوزه تأمین مالی و سرمایه‌گذاری و چالش‌های مرتبط با بازار محصولات اولویت‌دارترین چالش‌ها در صنعت پتروشیمی دانست.کارشناس و اولویت‌های کلیدی صنعت پتروشیمی، ضمن تأکید بر اهمیت این صنعت از نظر ارزآوری و همچنین پشتیبانی از تولید محصولات در زنجیره‌های مختلف اقتصادی از جمله نساجی، صنایع پلیمری و کشاورزی، به لزوم بررسی چالش‌های این صنعت پرداخت. وی چالش‌های حوزه صنعت پتروشیمی را در هفت گروه چالش‌های حوزه سرمایه‌گذاری و تأمین مالی، چالش‌های حوزه تأمین خوراک، چالش‌های حوزه بازار محصولات، چالش‌های حوزه لجستیک و زیرساخت، چالش‌های حوزه بویلیتی و پشتیبانی، چالش‌های حوزه تنظیم‌گری و حکمرانی و چالش‌های حوزه علمی‌فناوری دسته‌بندی کرد. وی با اشاره به میانگین سرمایه‌گذاری حدود دو میلیارد دلار در سال در صنعت پتروشیمی ایران و مقایسه آن با میزان سرمایه‌گذاری سایر کشورهای پیشرو و رقیب منطقه‌ا، به‌وجود ضعف جدی در این حوزه پرداخت و از لزوم توجه به استفاده از ابزارهای سرمایه‌گذاری نوین و همچنین برنامه‌ریزی برای جذب سرمایه‌گذاران خارجی پرداخت.صالح‌حنا افزود: در حوزه تنوع بازار ما شاهد روند نریز کشورهایی مثل چین از واردکننده محصولات پایه و میانی به تولیدکننده این محصولات هستیم؛ درحالی که کشورهای اروپایی به دلیل عدم‌دسترسی به خوراک در حال تبدیل‌شدن به واردکننده محصولات پتروشیمی برای استفاده در صنایع پایین‌دستی هستند. وی با اشاره به مشکلات مرتبط با تأمین خوراک، چشم‌انداز ناترازی گاز در سال‌های نه‌چندان دور را به‌عنوان یکی از چالش‌های جدی در حوزه تأمین خوراک پتروشیمی‌های با خوراک گاز عنوان کرد و افزود: در پتروشیمی‌های خوراک مایع نیز ما شاهد ترجیح استفاده از نفتا برای تولید بنزین به‌جای استفاده از آن به‌عنوان خوراک واحد‌های پتروشیمی هستیم.این کارشناس حوزه سیاستگذاری و صنعت پتروشیمی با اشاره به چالش‌های حوزه تنظیم‌گری و حکمرانی، بر لزوم توجه به مکان یابی مجتمع‌های پتروشیمی و همچنین بحث‌های مرتبط با محیط‌زیست اشاره کرد. وی در حوزه چالش‌های سبب با محیط علمی- فناوری به دو محبت مهم کالیتهای موردنیاز این صنعت و همچنین لایسنس‌های موردنیاز جهت تکمیل زنجیره ارزش صنعت پتروشیمی اشاره کرد. صالح‌حنا با اشاره به چالش‌های حوزه زیرساخت و لجستیک در بررسی هزینه بالای حمل محصولات پتروشیمی اشاره کرد. وی در حوزه پشتیبانی و بویلیتی نیز اشاره به مشکل کمبود آب برای پتروشیمی‌های درون سزمینی و همچنین چالش‌های مرتبط با کیفیت گذرایی بویلیتی‌ها، بر لزوم توجه به مشکلات این حوزه تأکید کرد.

نشده است، انطور که اعلام شده وزارت نفت طی مطالعات اولیه در حال آماده‌سازی شرایط تا ذخایر نفت و گاز شیل و هیدرات‌های گازی به ذخایر نفت و گاز ایران اضافه شود. با همین ذخایر ۹۰ تا ۱۰۰ سال آینده تولید نفت و گاز در ایران ادامه خواهد داشت.

طبق بولتن آمارى سازمان كشورهای صادرکننده نفت (اوپک) در شهريورماه، خالص صادرات گاز ایران در سال ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ میلادی به‌ترتیب حدود ۱۸.۴۳ و ۱۸.۷۹ میلیارد مترمکعب بوده و نسبت به سال ۲۰۲۰، بیش از ۶۰ درصد رشد داشته است. طبق اعلام وزارت نفت در همان زمان، همه قراردادهای جاری شرکت ملی گاز ایران از جمله صادرات گاز به ترکیه و عراق طبق قرارداد و توافق‌نامه‌ها تاکنون اجرا شده و در حال احراست، همچنین مذاکرات برای تمدید این قراردادها از سوی کارشناسان ادامه دارد.

آل‌طور که مجید چگنی – مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران اعلام کرده ترکیه یک مدل به‌تمدید قرارداد صادرات گاز به عمان، احیای قرارداد پاکستان و

تجارت گاز با روسیه تداوم دارد و کشورهای اروپایی هم مذاکراتی برای واردات گاز از ایران از مسیر ترکیه با ایران انجام داده‌اند که هنوز به ثمر نرفته است.صادرات گاز به ارمنستان (تهاتر گاز با برق) در این دو سال مطابق قرارداد اجرا شده و می‌شود. مردادماه امسال هم قراردادى مبنی بر افزایش حجم صادرات گاز ایران به ارمنستان بین مقام‌های دو کشور امضا شد که بر اساس آن ضریب گازتار با برق نیز به نفع شرکت ملی گاز ایران اصلاح و مدت قرارداد تا سال ۲۰۳۰ تمدید شد.

علاوه بر این، تسویه بدهی ترکمنستان در سه قسط، سوآپ گاز از این کشور از سرگرفته شد و حجم آن هم از روزانه ۴.۵ میلیون مترمکعب رسید. همچنین مذاکرات ۱۵۰ میلیاردی واردات گاز ترکمنستان به ایران در جریان است.

باتوجه به پتانسیل ایران در حوزه گاز و ارزآوری بالای این صنعت لازم است که به‌موضوع بهینه‌سازی مصرف انرژی توجه ویژه‌ای شود چراکه تنها در این شرایط می‌توان ضمن رفع ناترازی گاز در کشور با ایجاد ساز و کاری میزان صادرات و به دنبال آن ارزآوری را در کشور توسعه داد.

پاداش ۳۰۰میلیارد تومانی خوش‌مصرفی برای پایتخت‌شینان

استاندار تهران با حضور در شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ از سامانه های هوشمند پایش شبکه برق فشار ضعیف شهر تهران بازدید و از اقدامات انجام شده قدرندی کسر.صبح روز یکشنبه؛ اول بهمن ماه، استاندار تهران با حضور در ساختمان ستادی برق پایتخت از رصدخانه شبکه برق و انرژی، مرکز راهبری و پایش هوشمند شبکه برق مشترکین شهر تهران و مرکز کنترل و دیسپاچینگ این شرکت بازدید کرد.«علیرضا فخاری» که در این بازدید با اشاره به این مهم که زیرساخت مورد نیاز تمامی بخش‌های اجرایی، انرژی برق و تأمین آن مایه آسایش و آرامش مردم است گفت: امروز شاهد هستیم که مجموعه شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ با بهره‌گیری از ظرفیت‌های الکترونیکی و فناوری‌های نوین گام بلندی در بررسی لحظه‌ای و پایش وضعیت شبکه برق پایتخت برداشته و از این راه توانسته است ظرفیت این بخش را افزایش دهد. این شرکت با استفاده از فناوری‌های مکان محور در مجموعه برق پایتخت دانسته و یادآور شد: بخش قابل ملاحظه‌ای از مصرف برق شهر تهران مربوط به دستگاه‌های اداری و اجرایی است و همراهی مشترکان این بخش در کنار اقدامات کنترلی در مدیریت بار تابستان نقش‌ارزنده‌ای داشته و تداوم این همراهی می‌تواند در گذر از پیک مصرف برق سال آتی نیز بسیار مؤثر باشد. در ادامه «کامبیز ناظریمان» مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ نیز با بیان اینکه طی تابستان

سیاست دولت مبنی بر انتقال و شیرین‌سازی آب دریا

مدیرعامل شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور گفت: تا پایان امسال بیش از ۱۰ طرح آبرسانی با اعتباری بالغ بر ۲۴۲۰ میلیارد ریال در استان کرمان به بهره‌برداری می‌رسد.هاشم امینی با تأکید بر سیاست دولت مبنی بر انتقال آب دریا و شیرین‌سازی آن برای مصارف شرب گفت: در کل کشور حدود ۹۹.۹ درصد جمعیت شهری و حدود ۸۷درصد جمعیت روستایی زیر پوشش آب شرب بهداشتی قرار دارند و هم‌اکنون تعداد ۱۰۵ پروژه در ظرفیت ۶۷۷ هزار و ۴۰۰ مترمکعب در شبانه‌روزر در حال ساخت و بهره‌برداری است.مدیرعامل شرکت مهندسی آبی‌های کشور با اشاره به کمبود آب شرب در استان کرمان در خصوص اقدامات انجام‌شده اضافه کرد: آغاز آبرسانی به شهر رفسنجان از خط آبرسانی از خلیج فارس و بهره برداری آن تا پایان سال جاری به میزان ۵ میلیون مترمکعب در سال، آغاز طرح آبرسانی به شهر کرمان از خط آبرسانی از خلیج فارس و افتتاح آن در آینده نزدیک به میزان ۲۵ میلیون مترمکعب در سال، آغاز عملیات اجرایی آب شرب برابراز سد شهیدان امیر تیموری به میزان ۱۰۰ لیتر در ثانیه از طرح‌های در دست اقدام صنعت آب و فاضلاب کشور برای تأمین آب شرب مورد نیاز استان کرمان است.

روزگار معدن

عرضه ۶ دستگاه آپارتمان در بورس کالا

تالارهای بورس کالای ایران روز یکشنبه اول بهمن ماه میزبان عرضه یک میلیون و ۴۲۸ هزار و ۷۸۰ تن انواع کالا و محصول بود. همچنین ۶دستگاه آپارتمان در استان‌های گیلان و تهران نیز در تالار املاک و مستغلات روی تابلو رفت.

همچنین تالار محصولات صنعتی و معدنی میزبان عرضه ۵۱ هزار و ۵۰۰ تن آهن اسفنجی بریکت، ۵۰ هزار تن گندله سنگ آهن، ۷ هزار و ۶۵۰ تن شمش آلومینیوم، ۵ هزار تن مس کم عیار، یک هزار و ۸۶۵ تن شمش روی، یک هزار تن اکسید آلومینیوم و یک هزار تن هیدروکسید آلومینیوم بود در تالار پتروشیمی و فرآورده های نفتی نیز ۱۹ هزار و ۸۶۵ تن مواد پلیمری و شیمیایی روی تابلو رفت.تالار سییمان هم میزبان عرضه یک میلیون و ۱۸۱ هزار و ۷۴۰ تن سیمان بود. تالار صادراتی نیز شاهد عرضه ۵۹ هزار و ۶۹۰ تن قیر، ۵۰ هزار تن آهن اسفنجی بریکت و یک هزار تن سبد میلگرد مخلوط بود.در تالار حراج باز ۴ هزار و ۴۰ تن مس کاتد، ۳ هزار تن سولفات سدیم و ۲۰۰ کیلوگرم سولفور مولیبدن روی تابلو رفت. بازار فرعی هم شاهد عرضه ۲۲ هزار لیتر روغن کارکرده لوکوموتیو و یک هزار و ۲۳۰ تن تیشو بود.

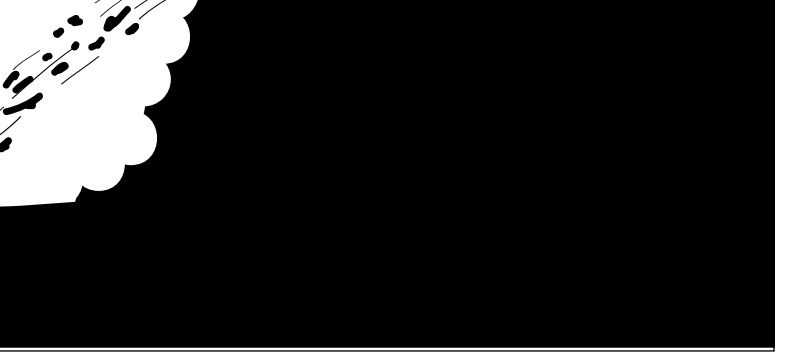
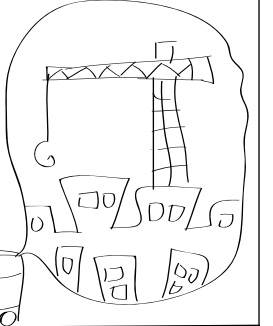
گروه بورس:تالار شیشه‌ای در اولین روز کاری هفته روند به پایین داشت و تمامی شاخص‌ها قرمز شدند؛ این درحالی است که قیمت دلار سر به فلک کشیده و از نسوی دیگر شاهد گرانی در بازارهای موزای هستیم. قیمت دلار بازار تا لحظه تنظیم این گزارش به ۵۳ هزار و ۶۷۰تومان رسیده و احتمالاً این موج افزایشی در بازار ادامه دارد. ۹۵۰ تومان رسیده و دلار نیز در صرافی ملی با قیمت ۴۲ هزار و ۹۲۹ تومان معامله می‌شود. همچنین قیمت طلا در روزهای اخیر افزایشی بود اما روز شنبه به صورت ناچیزی کاهش داشت و در مقابل انس طلا رشد داشت. البته نرخ بازارهای مختلف همچنان در اوج خود هستند و با افت ناچیز نباید روند این بازارها را کاهشی دید.

با وجود این شرایط در تمامی بازارها می‌توان آینده خوبی برای بورس متصور بود. البته تمامی صنایع و سهام بازار رشد خوبی نخواهند داشت و برخی از صنایع و گروه‌های بازار می‌توانند حرکت صعودی ثبت کنند. برای نمونه صندوق‌های طلا گزینه مطلوبی برای سرمایه‌گذاری هستند و ریسک طلای فیزیکی را نیز دارند. در حالت عادی برای خرید طلای خرید باید کارمزده، اجرت و مالیات پرداخت کرد و خطر دزدیده شدن و دیگر مشکلات را دارد؛ اما خرید صندوق‌های طلا هیچ از یک از این هزینه‌ها و مشکلات را ندارد و با نقدشوندگی بالا می‌تواند سود قابل توجهی به سهامداران بدهد.

از نسوی دیگر نمی‌توان سقف قیمتی ۶۰ هزار تومان را برای طلا متصور بود و احتمالاً بازار آزاد در محدوده نوسان کند. همین موضوع باعث تاثیر روی بازارهای موزای می‌شود و بازارهای موزای روند صعودی خود را آرام آرام شروع می‌کنند. همچنین در روز اخیر دستورالعمل فروش خوراک (نفت) به پالایشگاه‌ها و خرید فرآورده‌های اصلی (گازوئیل و بنزین و غیره) از آنها منتشر شد تا خیال آسوده را از سهامداران بگیرد. به این ترتیب تحت تاثیر جو منفی حاکم شده در گروه پالایشی به دلیل کاهش قیمت بنزین خریداری شده از آنها (خصوصاً سهمی با اکتان ۸۷) تقریباً همه بازار منفی شد. فشار فروش و افزایش عرضه در نیمه دوم شدت بیشتری گرفت و عمده نمادهای بازار سهام

دوشنبه
۲۰ بهمن ۱۴۰۲
۱۰ رجب ۱۴۴۵
۲۳ ژانویه ۲۰۲۴
سال ششم
شماره ۱۳۲۹

کارتن

بدون شرح

بورس در گیر نوسان

در مدار منفی و با افت حداکثری مواجه بودند.

■ **نوسان قیمت نفت**

بهای معاملات نفت برنت با ۵۴ سنت کاهش، در ۷۸ دلار و ۵۶ سنت در هر بشکه بسته شد. بهای معاملات وست تگزاس اینترمدیت امریکا با ۶۷ سنت کاهش، در ۳۲ دلار و ۴۱ سنت در هر بشکه بسته شد. نفت برنت برای کل هفته، حدود ۰.۵ درصد و شاخص نفت امریکا بیش از یک درصد صعود کرد. در چین، رشد اقتصادی ضعیف‌تر از حد مطلوب در سه ماهه چهارم سال ۲۰۲۳، تردیدهایی را درباره این پیش‌بینی‌ها که تقاضا در این کشور، باعث رشد جهانی نفت در سال ۲۰۲۴ خواهد شد، ایجاد کرد.

باب یوگر، مدیر معاملات آتی انرژی در بانک میزوهو گفت: بازار سهام چین در هفته گذشته، به پایین‌ترین حد خود در پنج سال اخیر رسید. نشانه کاهش تقاضا، باعث کاهش قیمت معاملات نفت خام در روز جمعه شد. در خاورمیانه، ریسک‌های ژئوپلیتیکی، از قیمت‌ها در هفته حمایت کردند. اگرچه تنش‌ها در خاورمیانه، هیچ تولید نفتی را متوقف نکرده است، اما اختلال عرضه در لیبی ادامه دارد.

نهاد خط لوله داکوئای شمالی روز جمعه اعلام کرد حدود ۳۰ درصد از تولید نفت در این ایالت، که سومین ایالت تولیدکننده بزرگ این کشور است، به دلیل سرمای شدید، متوقف مانده است. تولید نفت این ایالت در اواسط هفته گذشته، حدود ۷۰۰ هزار بشکه در روز

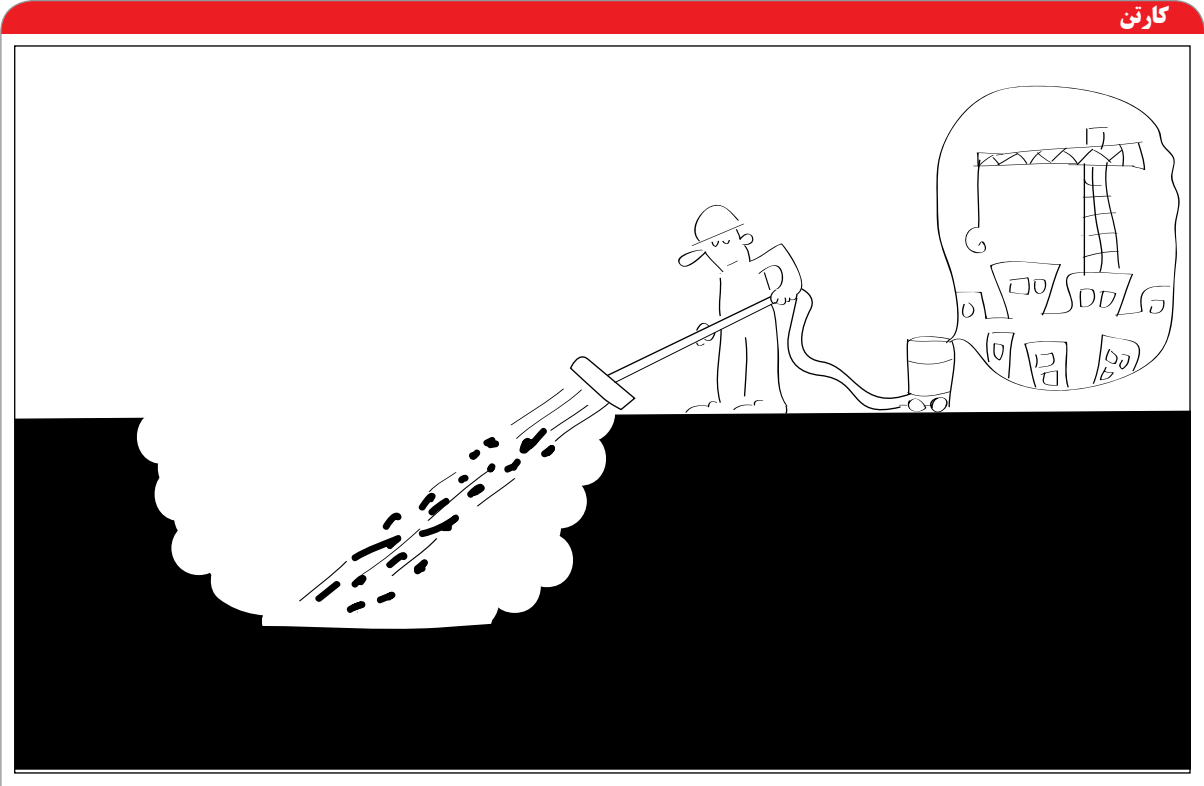
www.instagram.com/Madandaily

تلفن‌سازمان‌کمی‌ها:۰۲۲۳۲۲۲۲۲۲
امورمشترکین:۰۵۳۰۶۰۸۸۱
توزیع‌وسازمان‌شهرستان‌ها:۰۱۱۰۲۲۲۲۴۴۴۴۴۴۴
چاپخانه:میمیم

www.twitter.com/Madandaily

https://t.me/rouzegarmadan

صاحب‌انیتاز:
موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل
مدیرمسئول: مهدی نجفی
سردبیر: شهریار خلدی

طرح: حسین علیزاده

و ۱۶۶ هزار و ۹۴۵ واحد رسید. شاخص کل هم‌وزن بورس نیز با افت ۷ هزار و ۹۹۹ واحدی در رقم ۷۵۴ هزار و ۲۴۰ واحدی ایستاد. شاخص کل فرابورس با افت ۷۵۲ واحدی در رقم ۲۶ هزار و ۴۲ واحد رسید. همچنین شاخص هم وزن فرابورس با کاهش هزار و ۷۲۷ واحد به سطح ۱۲۸ هزار و ۸۹۶ واحد رسید.

روز شنبه برای ششمین روز متوالی خالص تغییر مالکیت حقوقی به حقیقی تولید به سطح عادی ممکن میلیارد تومان پول حقیقی از بازار سهام خارج شد که نسبت به روز چهارشنبه ۱۸ برابر معادل ۱۷۳۱ درصد- بیشتر شده است. نماد فصبا بیشترین خروج پول حقیقی را داشت که ارزش آن ۱۶۲ میلیارد تومان بود. پس از فصبا، نمادهای دی، وخارزم، فولاد، شستا، وبملت و خودرو بیشترین خروج پول حقیقی را داشتند. در سوی دیگر، بیشترین ورود پول حقیقی به نمادهای خنجریان، نجنوب، ونوپن، سنیر و وملی تعلق داشت. در روز مذکور تایپکو، شستا و شتران نمادهای قرمز بودند. همچنین شرکت خدمات انرژی بیکرهیوز اعلام کرد تعداد دک‌های نفتی فعال در امریکا که معیاری برای ارزیابی تولید آینده است، در هفته گذشته، با ۲ حلقه کاهش، به ۴۹۷ حلقه رسید. آژانس بین‌المللی انرژی هفته گذشته، پیش‌بینی خود از تقاضای جهانی در سال ۲۰۲۴ را بالا برد اما پیش‌بینی این آژانس از رشد تقاضا، نصف پیش‌بینی‌های اوپک است. این آژانس مستقر در پاریس همچنین اعلام کرد در صورت عدم وجود اختلافات قابل توجه در عرضه، بازار در سال ۲۰۲۴ از عرضه خوبی برخوردار خواهد بود. بر اساس گزارش رویترز، بیورن شیلدراب، تحلیلگر شرکت SEB گفت: پیش بینی رشد تقاضای جهانی برای نفت همچنان نامعلوم است، زیرا سهامداران و موسسات تحقیقاتی، پیش‌بینی‌های متفاوتی ارائه می‌دهند.

■ **بورس در روزی که گذشت**

در اولین روز کاری هفته یعنی شنبه ۳۰ دی ماه، شاخص کل بورس تهران ۱۹ هزار و ۳۳ واحد نسبت به روز کاری گذشته پایین‌تر ایستاد و به سطح ۲ میلیون

ردپای دولت در نوسانات بورس

کسری‌ها و ناترازی‌های دولت همچنان مهم‌ترین ریسک برای صنایع بازار به‌خصوص صنایع دلاری است. هرچند این خطر متوجه سود شرکت‌های کوچک با رشد‌های خوب نیست. دولت دیگر توانایی کاهش قدرت خرید مردم و ایجاد تورم‌های بزرگ برای کاهش دستمزد دلاری ندارد و فشار بیش از حد به مردم برای او امکان‌پذیر نیست. لذا چاره‌ای جز دخالت در بورس و سود شرکت‌های بورسی نیست. برای همین مساله، احتمالاً بازدهی بازار به اندازه تورم نخواهد بود. عقلماندگی بورس از دلار و تورم به دلیل کاهش سود دلاری شرکت‌هاست. خبری که اولین روز هفته بازار را با نوساناتی همراه کرد، خبر پالایشی‌ها بود؛ صنعتی که به‌تازگی پس از بهار سیاه، وارد پاییز سبزه شده بود. رشد سود صنعت می‌توانست محرک خوبی برای بازار باشد. اما متأسفانه دولت اجازه رشد را به بورس نمی‌دهد.

ماجرای پالایشی‌ها چه بود؟

فرمول نرخ بنزین در شرکت‌های پالایشی بر اساس فوب سنگاپور تعیین می‌شد و نرخ این منطقه تاثیر بالایی در قیمت‌گذاری داشت.

اما خبری که به‌تازگی پالایش نفت تهران بر سامانه کدال بارگذاری کرده است، حاکی از آن است که وزن تاثیر قیمت فوب خلیج فارس بر قیمت بنزین افزایش یافته است. با توجه به اختلاف ۵دلاری نرخ سنگاپور و خلیج فارس، احتمالاً کرک اسپرید بنزین در این شرکت‌ها کاهش خواهد یافت. به عنوان مثال، کرک اسپرید بنزین ستاره خلیج فارس ۵۱۰دلار، «شیندر» و «شپنا» و «شتران» حدود ۷ تا ۵دلار تغییر خواهد شد.

لذا افت ۵ تا ۶درصدی کرک اسپرید بنزین سبب خواهد شد شرکتی نظیر ستاره خلیج فارس که بیش از ۶۰درصد وزن فروش آن مربوط به بنزین است، تحت تاثیر قرار گیرد. ستاره خلیج فارس بیشتر از سایر پالایشی‌ها با کاهش سود همراه خواهد شد.

در شرایطی که بازار سهام می‌توانست به واسطه بهبود کرک اسپردها نسبت به بهار و رشد قیمت دلار روزهای رو به رونقی را تجربه کند، متأسفانه عدم ثبت رویه در دولت کار دست بازار داد.

بازاری که محرک دلاری قوی ندارد و صرفاً به واسطه تجدید ارزیابی‌های فضای گرمی را تجربه می‌کرد، با کوچک‌ترین خیر حساسیت بالایی از خود نشان می‌دهد. دست‌درازی به سود این شرکت‌ها و به‌خصوص پتروشیمی‌ها چند صباحی است

که بازار را با مخاطرات سنگینی همراه کرده است و کسی نیست از بابت اشتباهات عدزخواهی کند.

درحالی‌که خبرها باید به توقف معاملات سهام پالایشی منجر می‌شد، اما متأسفانه عدم ورود بموقع به بازار شرایط را برای بر هم ریختن جو بازار فراهم کرد.

www.instagram.com/Madandaily

تلفن‌سازمان‌کمی‌ها:۰۲۲۳۲۲۲۲۲۲
امورمشترکین:۰۵۳۰۶۰۸۸۱
توزیع‌وسازمان‌شهرستان‌ها:۰۱۱۰۲۲۲۲۴۴۴۴۴۴۴
چاپخانه:میمیم

کارتن

بازاری ارزنده به نام بورس

حضور پرنرگ و موثر ریسک‌های سیستماتیک در اقتصاد و بورس در کنار تاثیر اخبار بی‌اساس با وجود مذاکله‌های کمتر کارشناسی‌شده سیاستگذاران بر کلیت و ماهیت بازارهای مالی، همچنین بهبود نیافتن زیربنای بورس به صورت موثر، ترس و بی‌اعتمادی و هيجان را جایگزین دانش، تحلیل و بنیاد شرکت‌ها خواهد کرد.

در این شرایط کلیه بازارهای مالی دچار نوسانات متعدد نشات‌گرفته از اخبار و اتفاقات اقتصادی و سیاسی می‌شوند.

اخبار درون شرکتی و ریسک‌های غیرسیستماتیک در بسیاری مواقع به صورت کوتاه‌مدت اثر خود را بر صنایع مشخص می‌گذارند و می‌توانند نوسان بخصوصی در بازار ایجاد کنند.

اما مولفه‌های اقتصادی و ریسک‌های سیستماتیک و غیرسیستماتیک با اثر بنیادی و اساسی، بسیاری از اوقات در بلندمدت تاثیر خود را بر گزارش‌های مالی شرکت‌ها و عملیات آنها خواهند گذاشت. باید یادآور شد که چنین اخباری اثر کوتاه‌مدت نیز بر بازار می‌گذارد که در غالب واکنش‌های هیجانی سهامداران در بازار مشاهده می‌شوند.

در این بین، روز گذشته شاخص کل بورس تهران، با کاهش ارتفاع ۰.۰۵درصدی همراه شد و در پایان ساعات معاملاتی روز گذشته در سطح ۲میلیون و ۱۸۵هزار واحدی قرار گرفت.

افت حدود یک‌هزار واحدی نماگرهای اصلی در حالی محقق شد که نماگر هم‌وزن با رشد ۰.۰۹درصدی، روبه‌رو شد و در پایان روز معاملاتی در سطح ۷۶۲هزار و ۳۳۹واحدی قرار گرفت. در این بین شاخص کل فرابورس نیز که معیار مناسبی برای بررسی وضعیت سهام مختلف فرابورسی است، حدود ۰.۱۳درصد سرخ‌پوش شد و در سطح ۲۶هزار و ۲۹۸واحدی کار خود را به پایان رساند. نمونه بارز این نوسانات نرخ ارز است که با افتخیز خود تا حدودی بر نحوه تغییرات قیمتی سهام، تاثیر می‌گذارد و شاخص کل نیز که به نظر نمی‌رسد معیار مناسبی برای تحلیل روند بازار باشد، با چنین نوسانات هیجانی تحریک می‌شود و روند غیرمنطقی به خود می‌گیرد، در صورتی که روند پرتقوی سهامداران چندان براساس روند شاخص کل بورس تغییر نمی‌کند. تغییرات تومری و نرخ ارز به‌عنوان دو محرک اصلی تاثیرگذار بر بازار، سهامداران را متوجه ارزندگی بازار سهام می‌کنند، چرا که در صورتی که نوسان خاصی در نرخ ارز به وجود بیاید می‌توان نسبت به تغییر روند رکودی بازار امیدوار بود. فعالیت کدهای حقیقی و حقوقی را نیز برای سرمایه‌گذاری در بازار سهام باید ذیل روند بازار در نظر گرفت؛ چرا که سرمایه‌گذاران حقیقی و حقوقی با وجود نقدینگی فعالی که در اختیار دارند در دوران رکودی در شرایط ارزندگی بسیاری از نمادهای می‌توانند نسبت به سرمایه‌گذاری در بازار اقدام کنند. همچنین هيجان و ترس سرمایه‌گذاران هيجانی در شرایط تنش‌های منطقه‌ای و ژئوپلیتیک افزایش می‌یابد. در چنین فضای پرسیسکی نمی‌توان تنها به استراتژی‌های بلندمدت پایبند بود، بلکه باید به استراتژی‌های شخصی‌سازی‌شده هم پایبند بود. از لحاظ مبنای بنیادی بازار شرایط مطلوبی دارد و می‌توان نسبت به آینده بازار امیدوار بود.

دنیای روزگار

تحلیل ۳ رمز ارز مورد علاقه نهنگ‌ها!

به نظر می‌رسد قرارگیری بازار کریپتو در فاز اصلاح، فرصت خوبی را برای خرید ارزهای دیجیتال با قیمت‌های پایین‌تر فراهم کرده است. طبق اعلام پلتفرم آرکام اینتلجنس (Arkham Intelligence)، یک نهنگ اخیراً ۷۰۰ بیت کوین (BTC) خریداری نموده و سپس آن را از بایننس خارج کرده است.میانگین قیمت خرید هر بیت کوین برای این نهنگ ۴۱۹۴۸ دلار بوده و شایان ذکر است که قیمت بیت کوین در زمان انتشار این خبر، به ۴۱۶۶۰ دلار کاهش یافته است. در همین حال، روند قیمت بیت کوین در چارت ۳چهار ساعته نشان می‌دهد که این ارز دیجیتال به طور بالقوه می‌تواند تا ۴۲۰۰۰ دلار افزایش یابد. روند حرکت شاخص قدرت نسبی (RSI)، یکی از عواملی است که وقوع چنین اتفاقی را تأیید می‌کند.پیش از این، در تاریخ ۱۸ ژانویه، RSI به سطح ۳۲.۰۹ کاهش یافته بود. با این حال، این اندیکاتور در حال حاضر در سطح ۴۴.۵۶ قرار دارد که نشان‌دهنده افزایش فشار خرید است. اگر بیت کوین در سطح ۴۱۵۷۱ تاکنون ۴ ساعته رشد و فشار خرید افزایش یابد، قیمت می‌تواند بر مقاومت ۴۲۶۴۰ دلار غلبه کند. این امر حتی می‌تواند باعث افزایش بیشتر قیمت تا ۴۳۰۰۰ دلار شود. در مقابل، چنانچه قیمت بیت کوین به زیر ۴۰،۵۰۰ دلار برسد، احتمال نزول قیمت تا ۳۹ هزار دلار وجود خواهد داشت.

■ **قیمت اتریوم در انتظار جهشی دیگر**

یکی دیگر از ارزهای دیجیتالی که نهنگ‌ها به خرید آن علاقه نشان داده‌اند، اتریوم است. بنا بر اعلام پلتفرم لوکان‌چین (Lookonchain)، یک نهنگ اخیراً همزمان با کاهش قیمت، ۳۶۰ واحد ETH خریداری کرده است. این نهنگ سابقه درخشانی در خرید اتریوم با قیمت کم و فروش آن در گذشته داشته است. اتریوم در حال حاضر با قیمت ۲۵۸۴ دلار است، اما به نظر می‌رسد روند نزولی ادامه داشته باشد. قیمت اتریوم در فرام‌پیم ۴ ساعته به زیر میانگین متحرک نمایی ۲۰ (زرد) کاهش یافته است. در زمان نگارش این خبر، میانگین متحرک نمایی ۲۰ در سطح ۲۴۹۹ قرار گرفته است. میانگین متحرک نمایی ۹ (آبی) نیز نزدیک به قیمت فعلی قرار دارد.اگر قیمت اتریوم بالاتر از میانگین متحرک نمایی ۹ قرار بگیرد، می‌تواند تا سطوح ۲۵۵۰ و ۲۶۰۰ دلار افزایش یابد. با این حال، نزول به زیر این میانگین متحرک، به معنی ادامه نزول خواهد بود.چین لینک در مسیر رسیدن به ۱۷.۵۰ دلارچین لینک (LINK) هم یکی دیگر از رمزارزهایی است که در پی کاهش قیمت، مورد توجه قرار گرفته است. طبق گزارش‌ها، یک کیف پول جدید با پرداخت ۴.۹۶ میلیون استیبل‌کوین USDC، تعداد ۳۳۶۵۱۹ توکن لینک خریداری کرد. قیمت این توکن در زمان خرید، ۱۴.۷۴ دلار بود.وضعیت اندیکاتور MACD نشان می‌دهد که قیمت این توکن می‌تواند تا سطح ۱۶.۴۲ دلار افزایش یابد. در این صورت، حرکت بعدی لینک به سمت حمایت مقاومت ۱۷.۵۰ دلار خواهد بود. این دیدگاه صعودی توسط اندیکاتور RSI که در سطح ۶۴.۰۱ قرار دارد، نیز تأیید می‌شود.

کلاهبرداری عاشقانه یک رم‌فاری رمز ارزی!

کمیسیون معاملات آتی کالای ایالات متحده (CFTC) علیه صرافی رم‌فاری دبیکس (Debiex) به اتهام کلاهبرداری عاشقانه ۲.۳ میلیون دلاری، شکایت کرد. CFTC این دعوی مدنی را در ۱۹ ژانویه پس از ثبت یک اقدام اجرایی در دادگاه منطقه‌ای ایالات متحده برای ناحیه آریزونا اعلام نمود. بر اساس بیانیه CFTC، دبیکس خود را به عنوان یک صرافی رم‌فاری معرفی کرد که به شهروندان ایالات متحده امکان دسترسی به ویژگی‌های معاملات ارزهای دیجیتال را می‌داد.با این حال، راه‌اندازی این صرافی احتفالی بیش نبود که هدف آن از بین بردن سرمایه‌گذاران‌های آمریکایی‌های آسیایی با استفاده از طرح کلاهبرداری عاشقانه تلقی می‌شد. کمیسیون معاملات آتی کالای ایالات متحده عملیات Debiex را به عنوان یک طرح پیچیده کلاهبرداری توصیف می‌کند که سه گروه از افراد را شامل می‌شود.دسته اول شامل وکلای دادگستری بودند که از طریق یک رسانه اجتماعی مستقر در ایالات متحده، با قربانیان ارتباط برقرار می‌کردند. به روشی مشابه با اکثر کلاهبرداری‌های عاشقانه، این وکلا اعتماد قربانیان خود را با دوستی یا برقراری رابطه عاشقانه با آنها، قبل از اینکه از آنها بخواهند یک حساب معاملاتی فعال در دبیکس باز کنند، به دست آوردند. دسته دوم از افراد ذخیل در کلاهبرداری Debiex، خدمات مشتری بودند که ظاهراً برای مدیریت حساب‌های معاملاتی برای مشتریان برای کار گرفته می‌شدند. قاطره‌ای پول که آخرین و مهم‌ترین دسته از افراد ذخیل در کلاهبرداری بودند، کیف پول‌هایی را ارائه کردند که برای دریافت و سواستفاده از وجوه کاربران استفاده می‌شد. همچنین CFTC ادعا می‌کند که Debiex توانسته از پنج آمریکایی آسیایی، مبلغ ۲.۳ میلیون دلار کلاهبرداری کند.کمیسیون معاملات آتی کالای ایالات متحده در حال حاضر به دادگاه مراجعه کرده و به دنبال غرامت برای همه قربانیان است. این نهاد تنظیم‌کننده همچنین به دنبال اعمال جزیمه‌ها و محدودیت‌های معاملاتی است که از نقض آتی مقررات CFTC و قانون بورس کالا (CEA) جلوگیری می‌کند.

قیمت دوج کوین اوج گرفت

دوج کوین (DOGE)، مهم‌ترین برتر بازار و رم‌فاز محبوب ایلان ماسک، در ۲۴ ساعت گذشته شاهد رشد ۹/۴درصدی قیمت خود بوده است. این رشد قابل توجه همزمان با اعلام ایجاد یک حساب جدید اختصاصی برای سرویس پرداخت آتی شبکه X،بانام Paymentsتفاتیافته و بحث‌هایی را در مورد نقش احتمالی دوج کوین در این سرویس برانگیخت.بر اساس داده‌های بازار، در نتیجه انتشار این خبر، قیمت دوج کوین تا مرز ۰/۰۹ دلار افزایش یافت. البته در زمان نگارش این خبر، این میم کوین در محدوده قیمتی ۰/۰۸۶ دلار معامله می‌شود. همزمان با این رشد قیمتی، حجم معاملات روزانه دوج کوین هم یک رک شد. ۲۴۷درصدی به بیش از ۱/۱ میلیارد دلار رسیده است. معرفی حساب جدید Payments، گام بزرگی در استراتژی X برای آواری در بخش فناوری‌های مالی، جهت ساده‌سازی و افزایش کارایی ترانکشن‌های دیجیتال با تمرکز بر راه‌حل‌های کاربرپسند و ایمن است. در حالی که هنوز هیچ پستی در این حساب منتشر نشده، اما نشان طلایی دارد که نشان می‌دهد یک حساب تأییدشده است.از طرفی، با اینکه هنوز جزئیات خاصی در مورد ادغام ارزهای دیجیتال در سرویس پرداخت X فاش نشده، افزایش اخیر قیمت دوج کوین منجر به گمانه‌زنی‌های زیادی در بین سرمایه‌گذاران و تحلیلگران شده و سابقه ماسک در ابراز علاقه به این میم کوین نیز این گمانه‌زنی‌ها را تقویت کرده است. نفوذ این میلیاردر در فضای کریپتو و نقش او به عنوان مالک X، این انتظارات را تقویت کرده که دوج کوین ممکن است در سیستم پرداخت جدید این شبکه نقش داشته باشد. پیش‌بینی می‌شود که سرویس پرداخت درون برنام‌های X تا اواسط سال ۲۰۲۴ معرفی و فعال شود.